

"God give you joy, God
give you grace, To shield the
truth and smite the wrong,
To honour Virtue, Valour,
Worth, and to cherish Faith."

—Saro ini Naidu.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

No. 37—Vol. LV.

Friday, 20th September, 1957

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

UGANDA LEADER TELLS INDIA OF DOUBTS ABOUT INTENTIONS OF WHITE CHRISTIANS

MR. ABUBAKAR MAYANJA, a Uganda leader, has just completed a five-week goodwill visit to India at the invitation of the Indian Council of Cultural Relations. Below is the substance of an interview with him in Delhi written by the reporter of the Indian paper "The Statesman."

Young, unassuming and explicit, Mr. Abubakar Mayanja gave me a very frank appraisal of the economic and political situation in his country when I met him. "At this time when the British hold political power in Uganda," he said, "the Indians are holding, by and large, the economic power." Mr. Mayanja is a prominent leader of the National Congress of Uganda which is modelled on the pattern of the Indian Congress.

He told me that after the great pioneering work that Indians have done in building the Uganda National Railway, and after their very enterprising work in Commerce and trade, they are now a privileged community in Uganda. They hold jobs in the administrative service, own cotton mills and are the processors of tea and coffee which they buy from African producers. "As they share a community of interest with Europeans," Mr. Mayanja said, "they

and the Europeans intend to preserve the status quo."

Other States

Unlike Indians in the other States of Africa, Indians in Uganda have no political organization though there are about 55,000 of them. Many of them are the descendants of those who moved into the country in 1890.

This conflict of interest with an Asian community, Mr. Mayanja told me, was one of the problems which faced Uganda Africans who were working for the independence of the country.

The other problems were sociological and cultural in nature. Mr. Mayanja spoke of the cultural crisis that was evident in Uganda. "Asia was never spiritually conquered by Europeans," he said, "but because of a predominantly illiterate and backward population Europeans have dominated Africans spiritually. We had no carefully worked out philosophy and religion as

you have in India and therefore there is no principle of integration. It was easy to believe that the European god who had helped to make the motor car was superior to the native gods."

Early Xtians

Early Christianity, Mr. Mayanja told me frankly, was well received, and had deep roots among the people who to this day are predominantly Christians. "But the man who came in the early days with a Bible in his hand," Mr. Mayanja said, "was replaced by the materialist colonialist whose narrow interests and hard ways aggravated the cultural crisis."

Recently, African have begun to have doubts about the true intentions of white Christians whose example was contrary to the teachings of Christ. Africans were puzzled and in two minds and sometimes their behaviour was contradictory; "When a man has been a Christian, and if he has doubts," Mr. Mayanja explained, "he will go to church in his Sunday best, and later pay a visit to native divines, or call on predictors and seers."

Mr. Mayanja thinks that the struggle for independence in Uganda will be easier now that large coun-

tries like India have become independent.

Talks Glibly

Though he has still a year more to spend in England to complete his studies in History and Law, Mr. Mayanja has come to India to see for himself how India and Indians, are setting about the job of reconstruction and rehabilitation. "Everybody talks glibly of absorbing the best of African culture and the best of European culture," he said, "but nobody has told me what the best ingredients are, or in what proportion they are to be mixed so that we get a perfect blend"

There was the need for leaders of true convictions to steer Uganda to her goal of sovereign independence for besides economic reconstruction there was also the imperative need for the psychological and cultural re-integration of the African people.

"We do not have unemployment," Mr. Mayanja told me, "but there is the major problem of literacy. Being primarily an agricultural country, we must build up our industry; we must have power, light, and health services. We need everything that an under-developed country needs, only on a minor scale."

OPINION

FRIDAY, 20TH SEPTEMBER, 1957

Swart Is Crazy

THE Minister of Justice announced at a Nationalist gathering in the Free State recently that he was giving serious attention to the question of not having African lawyers in White courts. A crazier idea even from the apartheid side; it is difficult to imagine.

First, there is the duplication of services. Already the country has lost a lot of money in duplicating services to satisfy the whims of the crazier lot in the apartheid camp.

Then there is the utter illogicality of the whole suggestion. If law courts must be shifted to the locations, for the convenience of the African lawyeas, the magistrates must be location dwellers and so also, the Police. Thither also the employers of labour and, of course, those who will need to file lawsuits against the Africans. Industry and commerce must also shift to the locations. A more absurd proposition we cannot think of.

But, above everything, everybody knows that the African client has enabled a good many supporters of apartheid to wax fat on his support of their legal establishments. If the African clientele is to be switched over in its entirety to the African lawyer we wonder if the legal profession will regard that as fair and equitable.

Justice will never be done in this country and madness will reign supreme in high places as long as we are governed by crazy men devoted to a crazy ideology. Now is the time to call a halt to apartheid's madness.

Rebuff For Studentebond

EVERY true democrat in this country and abroad will heartily congratulate the National Union of South African Students on its having been recognised by the international student body as the representative organisation for South Africa.

In doing this the international body which met recently in Nigeria also administered a first-class rebuff to the race-conscious Nasionale Studentebond. We regard this as a very healthy development. Apartheid is a wicked, selfish and oppressive philosophy. It has no place in a world determined to see all human beings free to make the best possible use of their lives. The isolation of the studentebond at the international conference was the best proof possible that apartheid has no place in the free world. If it persists in its exclusiveness it will be isolated in more disastrous ways. For our part we shall be very happy if that happens.

The outside world can do few things more effectively to help us in our fight for justice than isolate the men and women of apartheid. That should teach them that apartheid just does not pay. And when they see with their own eyes that this is the case, they will certainly begin to see a little more reason.

Comment On Men And Events

Prof. du Plessis Throws A Challenge

By JORDAN K. NGUBANE

PROFESSOR L. J. du PLESSIS of Potchefstroom University has for some time now agitated for a more positive apartheid approach to the race problem. In recent articles in "Die Weste" and "Dagbreek and Sondagnuus" he denounces apartheid's concern with unrealities and says the problem facing the country is the non-White demand for self-determination. He suggests a two point formula to solve it: (a) the unification of the White communities and, (b) a treaty between White and non-White nationalism to divide South Africa fairly between them and which would pledge both sides to mutual co-operation in the future.

He urges the Union Government to declare as its policy the creation of African States in Basutoland, Bechuanaland, Swaziland, Ovamboland and, later, Zululand and Xhosaland.

In this discussion I want to confine myself to the principles underlying his proposals. The most remarkable feature of his approach is its positive nature. For ten years now apartheid has meant spoliation and the ruin of the African people. We have wasted precious time, energy and ground defending ourselves against its destructive and, therefore, negative expressions. If our own reactions have to a very large extent been also negative in many fields it was because defence is necessarily a negative process. We are forced into that position by the very nature of the circumstances in which we found ourselves as the victims of apartheid.

Positive Suggestions

In coming forward with what are distinctly positive suggestions Professor du Plessis throws before the African the challenge to re-examine his proposals on their merit, that is, to open his mind to reason from the Afrikaans side and not to regard every Afrikaner as an enemy just because apartheid is supported most powerfully by the Afrikaners.

The principle of a treaty between Black and White commends itself to me. It implies getting White and non-White to agree on objectives and in that way removes the danger that has already developed in sections of the African community which makes the younger generation see in the expulsion of the White man from this part of the world and the Afrikaner in particular) the only condition for a free existence for the African.

Professor du Plessis implies, in his idea, that he acknowledges the fact that the numerically powerful African is one of the

real guarantors of survival for the Afrikaner. Statesmanship from the Afrikaans side, he further implies, lies in coming to terms with the African. Up to this I find myself in agreement with him.

First Difficulty

I begin to find difficulty when he starts talking of White unity. Racial unity based on blood, on either side would be a positive menace to all concerned. We have rejected it, on our side, in spite of its immediate advantages to us because it generates the very fears which drive Professor du Plessis to see salvation for his people in White racial unity. It is a weak foundation on which to build a White State which we could sincerely regard as friendly and trustworthy. We should like to believe that the White State and our side, were bound by a common acceptance of given values of life. White nationalism and African nationalism in the South African context are mutually exclusive and irreconcilable. Real democracy, on the other hand, has a similar validity on both sides of the colour line. It would therefore be a more reliable bond of unity between the two main groups.

The second difficulty rose from the concept of partition. It sprang at this stage from Professor du Plessis's failure to define terms more clearly—a fault which might have been caused by the English text, which I saw—than from the nature of the idea itself.

Partition might take one of three forms: (a) the partition of South Africa into two sovereign independent States—one White and the other non-White; (b) the setting-up of the various Reserves as sovereign independent States; (c) the division of the country into either two or more autonomous States united in one federal constitution.

Professor Confusing

Professor du Plessis is confusing in "Die Weste" article when he talks of "a treaty." This connotes agreement between two sovereign independent peoples. In the "Dagbreek and Sondagnuus" article, however, he talks of the Bantu States determining their systems of government while "relations with other countries would be determined in consultation with the Union." I hope he does not have in mind a vassal State.

I am an integrationist and against partition because I see in the numbers of the African the principal guarantee of victory against apartheid for myself and for all who think as I do on the colour line. I am an integrationist because I believe apartheid is deaf to reason and can be forced to change its ways only by the irresistible pressure of overwhelming numbers.

If Afrikaner Nationalism drops apartheid's baasskap mentality and recognises my right to self-determination, I am willing to explore the possibilities of partition into two sovereign independent States—one White and the other integrated as the second best solution. The White person who is prepared to intermarry with us should be free to live in our midst while the African does not mind the loss of political rights should be welcome in the White State.

Only Form Acceptable

It must be noted that the only form of partition which would

be acceptable to the African would be the one which divided the country fairly into two sovereign independent parts. Any other form would be a sly attempt to neutralise the power and efficacy of the pressure of organised numbers, a relegation of the African to the position of vassal to the white overlord. As our numbers are our primary guarantee over race oppression in the long run, I do not think any responsible African would care to consider vassalage. Professor Keppel-Jones' suggestions for a federal constitution did not impress African opinion for this very reason.

If Afrikaner Nationalism is now beginning to realise that the Afrikaner Nationalist oppresses the African exactly in the same way that the English oppressed the Afrikaners; if he sincerely wants to see me regard him as a friend, it is for him to help me get those things I want in life as a human being. These are freedom and the right to determine my life in the light of my preferences. It is the Afrikaner Nationalist who stands in my way towards getting these things. If he clears out of the way, I am willing to regard him as a friend and not an enemy. I am willing to sacrifice the advantages of my united numbers; to examine with a very open mind, constructive proposals from his side designed to enable both of us to solve our problems. I do not think Professor du Plessis can ask for or regard anything as more reasonable from my side of the colour line.

Press Review

New Tower Of Babel

WHILE a vigorous conflict is in progress in Ceylon over the status of Sinhalese as the only official language and the rights of the Tamil tongue, some of the people of the island, it is said, contrive to get over language barriers by communicating with one another in pidgin-English. At the same time, India has decided that English, also in use there as a means of communication between peoples having no knowledge of one another's speech, is to be left to die out of its own accord instead of being sentenced to extinction within 15 years, as was the original intention.

—"The Cape Argus."

—o—

The Menace Of Verwoerdism

THE dangers that are inherent in Verwoerdism have never been more forcibly illustrated than in

Dr. Verwoerd's shocking declaration on the objectives of his Native policy at the Free State Nationalist congress. Repeating his familiar jibe about "Black Englishmen," he said that it was the Government's intention to make an end of the class of Native who was educated in the Western way of life and in consequence wanted to be identified with the European community.

That statement has demonstrated once again what a misfortune it is for South Africa that the handling of her colour problems has been entrusted to a man of this mentality and how disastrous it would be for this country if he were to continue to have a decisive voice in its affairs. What are the implications of his words, spoken not in a hasty moment but as a considered expression of principles already embodied in much of the legislation for which Dr. Verwoerd has been responsible?

—"The Star."

Swart Now Wants Apartheid Courts Of Justice

Bloemfontein.

A DELEGATE to the Free State Congress of the Nationalist Party asked the Minister of Justice, Mr. Swart, to end the difficulty caused by African advocates and attorneys appearing in the courts. The Minister replied that, ultimately, it was hoped to take strong action to end this situation, which was a cause of friction.

"We hope, in line with our apartheid policy, to see that they get their work in their own areas," he added.

"At present it is impossible to lay down that Africans, trained as advocates and attorneys, should not be permitted to represent their own people in the courts, seeing that they had been permitted to pass their examinations.

"I recognize that in this transition period this is a very difficult matter.

"It sometimes happens in our courts that these advocates and attorneys conduct themselves with discourtesy towards White attorneys and advocates, and even towards the Bench.

"I do not know why they are so provocative, but it causes unpleasantness. It will compel us, ultimately, to take strong steps to deal with the situation, because it causes friction.

"This is one of the difficult matters we have to deal with, and we must find a solution."

Separate Courts Also A Problem

Mr. Swart said in Pretoria he was still considering what to do about applying apartheid in the law courts. He had hinted in Bloemfontein that the Government was thinking of setting up separate courts for non-European cases, in which non-European lawyers could appear.

This would be to avoid racial friction inside the courts such as had occurred.

Mr. Swart did not say so, but separate courts would not help in cases involving both Europeans and non-Europeans, nor would it help in any case in which a European elected to be represented by a non-European advocate.

US Racialists Burn Cross

By RALPH BLACKWOOD In "Peace News"

PERHAPS non-violence is not popular in Rock Hill, South Carolina. It has been reported that Rev. C. A. Ivory, a leader of the Negro bus boycott movement, who is confined to his wheel-chair, said of the threatening telephone calls: "In case I have to shoot anybody, my arms are still good."

The Rock Hill Committee for Promotion of Human Rights has raised money in Rock Hill to pay for petrol for around 30 automobiles which haul protesters who refuse to ride the segregated buses. The Committee also plans to buy two new station waggon.

The Ku Klux Klan held a rally in the outskirts of Rock Hill last month. The robed

and hooded speaker described the Klan's "non-violent" plan for an attack on the boycott.

The unidentified leader (his hood covered his face) proposed a counter boycott; whites would refuse to hire Negroes and refuse to give them credit. Also, the Klan speaker planned to have cars transporting Negroes halted and the owners jailed for lack of public service licences.

After the rally, the Klan drove into the Negro district and burned a cross near Mr. Ivory's home.

The Star Bus Lines of Rock Hill are reported to have changed their routes and schedules because of the small number of passengers in Negro areas.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Bishop Reeves Hits Back

Chicago.

ONE of the most influential Christian journals in the United States is "The Christian Century." In its August 7 edition there appeared an article by Bishop Reeves, the Anglican Bishop of Johannesburg, entitled "South African Church versus Racism." This was a particularly hard-hitting and forthright article on the current situation in South Africa and contains several pungent comments on the role the Bishop sees the Anglican Church in particular and the Christian churches in general filling in that situation. Of reported threats in Parliament that "if any church dares to disobey the orders of the government, the latter, in addition to applying the penalties incurred by such disobedience, would consider refusing to grant such a church sites for new churches in the African areas," the Bishop declared: "...those who make such threats are gravely mistaken if they think that they will prevent us from following the dictates of conscience. Such mean and shabby reprisals against the church of God, if carried out, would only make us more resolute in our determination to resist such an unwarranted attack upon that religious freedom that we have enjoyed ever since the Anglican Church first came to South Africa."

Later Bishop Reeves went on to say: "This religious liberty at present enjoyed by the churches in South Africa has been won at great cost by our brethren in other lands, and we do not intend to relinquish it lightly. We recognize that if the authorities attempt to act upon this legislation, members of the church will have to accept the consequences of their resistance. But we are not dismayed by the prospect. The church has survived far worse onslaughts and it will survive this one. In the days of the Roman Empire the Emperor Julian attacked Christianity and tried to exterminate it. One of the Emperor's nobles, Libanus by name, meeting a Christian one day, asked him derisively and with all the insolence of assured success what the Carpenter of Nazareth was doing now. The Christian answered,

in one of the most magnificent replies of all history, 'The Carpenter of Nazareth is making a coffin.' Not long afterwards Libanus delivered the funeral oration over the mutilated and vanished power of Julian... Again and again secular leaders have tried to compel the church... very much as they are now attempting it in South Africa. But... the Carpenter of Nazareth has never failed to make coffins for them. One by one they disappeared, they lie rotting in disbonoured graves and their very names have become but a faded memory... Those in authority in South Africa may do their utmost to curtail religious liberty, they may hurl abuse and invective at the leaders of the church, they may invoke the processes of the law against our community, the church. But the church will be in South Africa long after these men are gone and forgotten. They would do well to realise before it is too late that to interfere (with the church) is to court certain defeat."

Accra

On September 3 Mr. Kofi Baako gave an interview to Mr. James Morris of the "Manchester Guardian." The interview can be taken as one of importance in view of the fact that the Prime Minister, Dr. Nkrumah, has consistently refused to meet the press, and the specific purpose of this interview between a leading British pressman and Ghana's Minister of Information, was to discuss the recent events in Ghana which have caused such concern amongst Ghana's friends in Britain. Mr. Baako declared that "there will never be a dictatorship in Ghana. All we want is to ensure stable government." He said that it was foolish to declare that the Government wished to suppress the Opposition. On the contrary: "We are going to legislate against tribal and regional political parties—not because we don't want an opposition but because want to foster national political loyalties rather than regional ones." Mr. Baako was more reticent about the Prime Minister's plans for national service and a workers' brigade. There would be a paper on the subject published in the next few weeks, he de-

clared. The paper will be read with great interest in Britain when it ultimately does appear.

Sierra Leone

There have recently been riots in the Kono area of Sierra Leone where the Government has been employing measures to clean up the great menace of illicit diamond mining. It is estimated that between £6 millions and £12 millions worth of diamonds are being mined and smuggled illegally out of the country each year. This is considerably more than the revenue produced by legal mining operations. In the Yengema concession areas, so official sources declare, the African population of about 50,000 has been increased by about 20,000 men who provide the hard core of the illicit mining operations. About a quarter of these are thought to come from French Guinea. Between August 25 and September 4 armed police had arrested 50 men in a drive to stamp out the illegal operations. Mr. Alexander Waddel, the acting Governor, has made it clear that the arrests will continue until "winkling out of the illegal miners is completed."

London

Mr. Argwings-Kodhek, president of the Nairobi district of the Kenya African Congress is in Britain at the moment. The major purpose of this visit is to seek advice on the most expeditious means of securing independence for Kenya and to press for restoration of the right to political association on a wide scale, and for the removal of restrictions on free speech and assembly. Despite the absence of many people he wanted to see, who are on holiday, he has seen one or two Labour Members of Parliament. He intends to call at Cairo on his way back to Kenya, where he hopes to meet national leaders.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Co. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

FOR

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD

PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Dr. Schweitzer—A Re-Assessment—II

I HAVE not been able to confirm whether or not Schweitzer actually made the remark at Oslo which the most rabid Afrikaner Nationalist newspaper in South Africa seized on avidly as the text for an editorial. But it is uncomfortably close to what he might have said. With immense self-righteousness "Die Transvaler" quoted Schweitzer as saying: "There is a serious danger in the liberation of the coloured peoples, because these people are not ripe for freedom. For the good of these countries and their inhabitants, we Europeans must remain at the helm for a number of years." Few

to which his thought has been concerned with reason, not emotion; the speed and completeness with which the mid-century has done with the "settled" convictions of its first decade, especially in the field of race relations and partly because of the nature of the "trusteeship" outlook which Schweitzer typifies and its manifold abuses which on the whole, he does not-

But I think one reason is more fundamental than all these. Schweitzer himself has said: "No one really knows me who has not seen me in Africa." How far this consciously betrays an intuitive perception of the truth I cannot say. But many shrewd and perceptive observers have recently taken the road to Lambarene—James Cameron of the "News Chronicle," John Russell of the "Sunday Times", several experienced American reporters, Negley Farson, John Gunther—and their reports illuminate, either by what they say or by what they do not, the contrast between the reverence Schweitzer shows to all animal, insect and vegetable life and his relative indifference, not to human life indeed, but to the infinite trivialities of the joys and woes that make up its humanity. One might say that Schweitzer is tremendously interested in man, but not very much concerned with men; that the very characteristics of the latter which Schweitzer has himself argued differentiate them from other animals—reason (or lack of it!) and volition—make too great a demand on his formidably occupied time for him to allow them much scope; that his compassion is, therefore, more obviously manifest in his treatment of his gazelles, pelicans, ants, mosqui-

toes, worms and even bacilli than in his actual relationships with human beings, especially Africans who for obvious reasons of language and culture would make even heavier demands on him than his fellow-Europeans, if he were to do them justice as persons.

Gunther makes the point well in noting that Dr. Schweitzer has never met a contemporary African nationalist and that no African sits down in his presence. I hope that any white South Africans who are tempted to quote Schweitzer in defence of their traditional refusal to shake hands with Africans (as implying an inadmissible degree of social equality) would be met with the answer that Schweitzer's insistence on washing hands afterwards is solely based on the risk of leprosy in his primeval forest. And all that Mr. Gunther writes so well on these and kindred topics is reinforced by the experience of a young American who spent several months working at Lambarene recently. He found Schweitzer still maintaining that Africans cannot use a wheelbarrow. But, while many seem to justify this belief. Peter Gilmor (which was not his real name) watched others driving bulldozers with precision only a mile or two away. So that even in backward Gaboon mechanised techniques have reached the African and he is responding to them. On another occasion Gilmor instructed a gang of labourers at the hospital to put a window-frame upside down. Schweitzer arrived to hear him apologising for this inexplicable mistake and having it put right. Whereupon the doctor took him aside, thrust an arm round his shoulders and explained patiently that a white man must never, never admit error to an African. Apparently

the window should have been left upside down for all time as a perpetual monument to white infallibility.

Two other impressions left a vivid memory with Gilmour. One was of the Lambarene staff which seemed to him divided between those in more or less permanent, if private, revolt and those who thought of themselves administering a sort of benevolent concentration camp. The second was of a hospital on the Congo, founded in 1911 (Schweitzer landed at Lambarene in 1913) and operating in very similar conditions, but no less popular with no less primitive people for being run on thoroughly modern, hygienic lines (c.f. Gunther's description of Schweitzer's hospital as "the most unkempt place I saw in all Africa" and its sanitary arrangements as "picturesque").

The conclusion to which this article tentatively points is that Lambarene is more important to Schweitzer than he to it. Many of his own utterances have suggested that he himself knows he can never "return", to Europe, even that Lambarene is essential to the completion of his writings on which he has set his heart. The man, the books and the place all have their secure place in history. Nothing said here is intended to detract from the magnificence of that achievement. But it may be necessary to re-assess its proportions, though this will not be fully possible until it is seen how the hospital fares when his presence is no longer there to direct its policy. And there may be defects of imagination and sympathy in his attitude to dependant peoples of colour, which will detract from the world-wide efficacy of his message and possibly cause it to go through a period of comparative neglect before coming again into its own. As it will surely do.

By
C. W. M. GELL

will disagree with the paper's further, naive comment that "it is possible Schweitzer does not subscribe to the racial policy of the Afrikaner Nationalist in every respect." Nor can anyone blame Schweitzer if any propaganda organs seek to enlist his support for causes he would certainly disown. But the fact is that his belief in the European's civilising mission has strengthened with the years and now, in the evening of his life, it seems to obscure from him the perils and evils which may flow from withholding independence too long.

Any reasonable person, nationalist, white or non-white, will agree with Schweitzer that the dangers of liberation are real enough. What one misses in his writings and pronouncements is any awareness of that other set of dangers—of bitterness, frustration, and the plain moral degeneration which Gandhi thought was inseparable from the colonial relationship between ruler and ruled, the corruption of power and the corruption of being subjected, especially when there is a permanent dividing line of race or colour between the two. Any thorough appraisal of the situation surely needs to weigh the one set of dangers against the other and strike a balance. This Schweitzer does not appear to do.

Why there is this apparent gap in the massive and meticulous structure of Schweitzer's thought cannot be definitely said at this stage. Various obvious explanations no doubt supply part of the truth—his own conservative temperament; the early age at which his principal philosophical theories were formulated; the French colonial atmosphere; the extent

PEOPLE
LOOK
AT YOUR
CHILDREN'S SHOES

See they get 'NUGGET' Polish every day!

AA288

MODERN SHOP TO LET At Reasonable Rent

Situated in the heart of Indian Business Area
In Kort Street opposite Azad Cafe,
JOHANNESBURG.

IMMEDIATE OCCUPATION

Apply:

M. JOOSUB,

49a Market Street,

Phone 33-1516 JOHANNESBURG.

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured
Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them
to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words of once vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undiminished courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace....As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha:

The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master, —Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

This Nat Wants Cause Even Ag

PROFESSOR L. J. DU PLESSIS, head of the department of Law in the Potchefstroom University, and an office-bearer in the Nationalist Party, in "Dagbreek" expressed the view that neither the Protectorates nor South-West Africa could be incorporated in the Union's present system of Native administration.

As an alternative he suggests that the three British Protectorates and Ovamboland be made independent Bantu states. By advocating this development as a matter of policy, the Union could establish itself as the champion as the affected Bantu peoples.

Professor du Plessis says, "It should be our policy to champion their cause even against the United Nations and the United Kingdom; to free them from all foreign control on the condition that they for their own safety remain within the orbit of the Western defence organization, together with the

Union, against Eastern imperialism and Communism."

"With Approval"

The only way in that direction is for the Union to declare now as its policy, preferably with the approval of Britain and the Western powers, create Basutoland, Bechuanaland, Swaziland and Ovamboland as independent Bantu states.

"When this has been successfully accomplished a start could be made with the development of additional Bantu states such as Zululand and Xhosaland and others," says Professor Plessis.

"If, however, there are too many obstacles in the way, a start could be made first with these areas in such a way that the Basutos, Swazis and Bechuannas would soon demand from their masters to be allowed

Johannesburg Conference To Discuss Co-operation

A MULTI-RACIAL conference, "to discuss and explore the steps which can bring about friendly and effective co-operation among the different racial groups," is to be held in Johannesburg from December 3 to 5.

The organizers are sending out invitations to people of all political opinion, including Nationalists, but they do not intend it to be political congress.

"The rapid industrial development of the country has brought sharply into focus the difficulties of the relationships in a multi-racial society," Mr. J. S. D. Dey, chairman of the planning committee of the conference, said.

"It is time people faced the problem and objectively looked for a satisfactory solution."

There are more than 60 sponsors of all races, including bishops, M.P.s, Senators and leaders of non-European thought.

"We are trying our best to get full representation from all sections. The people we are going to invite will be asked to attend in their individual capacities and not as representatives of organizations, otherwise they would be tied to the policies of those organizations," Mr. Dey said.

Kenya C

"MY people think that political Argwings-Kothe, the President of the Congress, at a Press conference in London recently.

Mr. Argwings-Kothe has studied law at the University of Wales. The Nairobi District African Congress was first African political organization to be officially since the Kenya African Union was banned.

At present only district political organisations are such as the Congress the Central Nyansa Association and the African Democratic Union. is not permitted to send members to address meetings in parts of the country.

"We would like that government should allow us at least to get the heads of district organisations together to form a colony-wide union," Mr. told the Press conference. present they tend to be organisations; this he to avoid.

Champion African East UN

led to join the ranks of national Bantu states developed by the Union.

Halt Britain

"In any event we cannot allow Britain to create independent Bantu states inside our borders as will certainly happen if we do not forestall it; or allow the United Nations to make South-West Africa under the guardianship as will also happen if we do not give the Natives there full political rights; or allow the United States and Russia, in competition with each other, to incite narrow non-Europeans to general rebellion against White supremacy—also something that would come about if we do not hold out to the developing Bantu nations the prospect of real self government.

"If we take the lead here we can make the mutual arrangement satisfactory to ourselves and will be regarded as the liberator of these Bantu peoples and not their oppressors.

"It is hopelessly outmoded and unrealistic and to our own

disadvantage to continue to hope for simple incorporation of the Protectorates and South-West Africa. This just cannot happen."

U.S. Military Engineers Building Up Airfields In Pak-Held Kashmir

The Indian newsagency, the Press Trust of India, has published a report alleging that U.S. Military engineers and experts have landed in Gilgit, Chitral and other strategic areas of Pakistan-held territories of Kashmir, where a military build up is going on.

The agency quotes an occupied-Kashmir national who crossed the ceasefire line recently. According to him, hangars and radar equipment are being installed and a party of U.S. military experts is touring the North-West frontier areas. Accompanying them are high ranking Pakistani officers.

It is stated that the Americans have got the Pakistanis to close the Khyber pass, transit through which is possible only through a written authority signed and countersigned by the various field commanders.

Congress Has No Colour Bar

has come for a colony-wide Kenya," declared Mr. C. the Nairobi District African by the Africa Bureau in

"With fundamental things we should be able to express our views without fear. We do not have that now," he said.

He cited the introduction since June 4 of the policy of recording speeches made at African meetings. These records could be tampered with, he said, and could be used at future trials.

His main effort in London was to get support for the plea that colony-wide political organisation be allowed. He stopped also to see Mr. Profumo at the Colonial Office and to present some documents.

These dealt with questions of land, immigration, education, africanisation of the government services, the Kenya police, health services, and the general development of the country.

"What we want is something absolutely democratic, not

"multi-racial" government. We want a government in which people share according to their numbers," he said.

"The African will not agree to be put third place in his own country. Whatever government there is, it should be government of Kenya—a government to which the people feel they belong."

Because of the proportion of the various groups in Kenya, this meant largely a government of Africans, "with no prejudice to the rights of minorities who have contributed so long to the development of our country."

The Africans today fear increased immigration in which they have no say. "We like the European to come to Kenya and stay there, but not to stay there and govern us."

The Nairobi District African Congress is not a racial organisation, and Whites would be free to join if they wanted to do so. "We do not hate anybody because of his race," he declared. —"Peace News."

Direct From India:

Your favourite film records, Bhajans, Devotional Songs & Arthee National Anthem by India's greatest artist K. L. Saigal of New Theatres.

Basant Bhar	5 Records	50s.
Dartie Matha	3 "	30s.
Tanen	3 "	30s.
Bagat-Surdas	4 "	40s.
Bhanwara	3 "	30s.
Zindiga	2 "	20s.
Lagan	3 "	30s.
Bhanphool	3 "	30s.
Delhi Singrethree	2 "	20s.
Indian National Anthem	1 "	10s.
"Azadi Ka Bada Gandhi"	Now see the change in India in Drama set.	10s.

These are some of the finest Indian Records pressed in India with real Indian Tones.

Postage free.

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the journal without a break...

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name

Address

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by ...)

Date

Signature

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from

1 Name

Address

2 Name

Address

3 Name

Address

I am enclosing the subscription amounts by

Date

Signature

"OPINION"

c/o Indian Opinion,

P.Bag, DURBAN.

GANDHIJI— The Story Of His Life

Love Of Simplicity And Truth

CHAPTER XXVIII

LITTLE by little, Gandhiji had accustomed himself to do without one thing after another. Generally, when people become great and famous, they collect more and more possessions. In the end they require big mansions and palaces to contain all their stores of furniture and paintings, glass and china, books and curios, fine clothes, jewellery, and treasures of all kinds. Gandhiji was just the opposite. The more famous he grew and the more people loved him, the more and more simple he tried to make his life.

As a young man in England he used to dress in the most fashionable European clothes. When he returned to India after his years in South Africa, he adopted simple Indian dress. But at Sevagram, when he was known to all the world, he dressed like the poorest Indian peasant who has only a small loin cloth to cover him. He wanted the poor to feel that he

was truly their father, equal to them in everything.

He ate such things as milk and fruit, only because he felt it was his duty to keep his health and strength so that he could

By

Mrs. Gertrude Murray-Correa

continue his work. Many times he tried giving up all foods that the poor cannot easily afford, but his health suffered too much to allow him to continue. For a time he took only one meal a day, and that was only bread and salt.

All the food prepared in the ashram had to be simple. No spices or other flavourings were allowed, not even salt. All food, if cooked, had to be boiled. From the following little story, we can see how very strict these rules were:—

Two little girls who lived in the ashram with their parents, had been to pay a visit to some friends. The lady of the house

offered them some nice bhajas. Now another rule of the ashram was that no food was to be eaten between meals.

The little girls couldn't resist the bhajas, however, and enjoyed eating them very much. By doing so they disobeyed three rules of the ashram all at once. The first, that no fried food should be eaten. The second, that no spices or flavourings should be taken. The third, that no food should be taken between meals.

When the little girls came back home, they happened to meet Gandhiji. They told him they had paid a visit. Something made him suspicious and he asked them if they had eaten anything: "No." Very soon, however, the truth came out. Gandhiji was very sad, because they had not only broken the three rules, but had told a lie as well. He hated lies more than anything else in the world, because they offend the Almighty God who is Truth Itself.

God had been offended by the little girls' lie, said Gandhiji, and somebody must do penance. He did not tell the little girls to do penance, but said that he would himself fast for two days as an atonement for their sin. We can easily imagine how unhappy the two children were

about this. Gandhiji, who had done nothing wrong at all, was going to suffer hunger for two days to atone for their lie. How they must have promised never to lie or be disobedient again!

Copyright: Reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(To be continued)

Thousands Cheer Nehru In Kashmir

Jammu, Sept 12.

Prime Minister Nehru accompanied by Mr. Krishna Menon, Defence Minister, arrived in Jammu yesterday in a special plane on a two-day visit to Kashmir. He was welcomed at the Jammu airport by Bakshi Ghulam Mohammed and many prominent citizens.

Mr. Nehru was greeted by thousands of people all along the road from the airport to the Premier's residence and more than a hundred arches were erected to welcome him. Accompanied by the Defence Minister and Kashmir Premier, Mr. Nehru drove in an open jeep through the main streets. He was greeted with slogans of "Nehru Zindabad" and "Hind Kashmir Unity Zindabad" by large crowds at different places.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845
Residence: 36413.

Duncan On Passport Statement

COMMENTING on a statement made by the Department of the Interior, Mr. Patrick Duncan, secretary of the Liberal Party, who arrived last week on a two-week visit to Cape Town said that the implications were that no one was entitled to a passport unless he had immediate plans for travelling.

"As it takes up to five months to get a passport, it seems a lot of people will be inconvenienced by this regulation," he said.

Recently Mr. Duncan was refused a renewal of his passport.

The Statement

On Saturday, September 7th, the Department of the Interior issued this statement:

"As wide publicity has been given to the allegation that Mr. Duncan has been refused a renewal of his passport, the Department considers it in the public interest to state briefly the true facts of the case.

"When recently Mr. Duncan

applied for a renewal of his passport, he stated specifically that he did not contemplate any immediate journey, but desired the document in the event of his having to travel beyond the borders of the Union in the future.

Genuine Travellers

"Under present-day conditions passports in the Union are normally issued only to genuine would-be travellers.

"Accordingly, Mr. Duncan was advised in writing that as he had no immediate travel plans, 'the department is not prepared at this stage, to consider your application'—the implication being that if, at a later date, circumstances changed, he was at liberty to renew his application, which would then be considered on its merits."

Mr. Duncan said: "As far as I know this is a new rule. I have had a passport ever since I was 16."

Asia's Contacts With Europe

SARDAR K. M. PANIKKAR, India's Ambassador to France, who is on a private visit to London, said that the contact of culture between Europe and Asia produced a remarkable change.

That, he added, was the starting point of a new culture in Asia and economic progress.

Sardar Panikkar was addressing a meeting organised by the London Majlis, an Indian student body, as part of its tenth Independence anniversary celebrations.

He spoke of the conflicts of ideas that this contact had brought about in Asia, saying the most important was the doctrine of change.

"The doctrine applies to every aspect of Asia today," he said. It involved certain conflicts, firstly, in social life. He insisted the doctrine of equality and said it was in conflict with many doctrines India inherited.

Sardar Panikkar deplored the tendency to rest on the glories of the past. Only a decadent nation would do that, he said. He believed the golden age was today, the present time, and it was up to people to work for it.

He said there was no aspect of life today which was not influenced by modern developments.

In answer to a question, Sardar Panikkar said that the use of Hindi as the official language, which was necessary in India, did not mean the displacement of the great national languages of India, or even English, which was an international language.

Distinguished visitors to the gathering included Mr. T. Swaminathan, Minister (Economic), of the High Commission of India, Dr. Suvario, the Indonesian Ambassador, U Aung Soe, the Burmese Ambassador, and Nepal's Ambassador, Mr. Rama Prasad Marandhar.

UCT Drop Non-White Player

COMMITTEE members of the University of Cape Town Chess Club were "advised" that it would not be a "good idea" to include in their team a non-European student for the club's league match against the Stellenbosch Chess Club recently, a member of the committee said.

It was suggested that Mr. Gerald Holmes, a non-European medical student and son of Mr. H. J. M. Holmes, a member of the Cape Town City Council, should be dropped. He is the Club's No. 2 player.

The committee member said: "A member of our committee was approached by a member of the Stellenbosch Chess Club's committee who said it would not

be a good idea to let Mr. Holmes play in Stellenbosch.

"He said that as a concession, their team would be prepared to drop their No. 2 player.

"Since their objection appeared to be having Mr. Holmes play chess against them in Stellenbosch, we suggested meeting them on neutral ground at Bellville.

"The suggestion was not accepted, so we met them on their terms.

"But now the committee is determined that this is the last time that anything like that will be allowed to happen. In future, if any team suggests our dropping Mr. Holmes, we shall refuse, and if necessary cancel the match."

Bulgaria Commemorates Creators Of Slavonic Alphabet

THIS summer in Bulgaria educators, artists and scientists all over the country have joined in celebrating the hundredth anniversary of the festival of Saint Cyril and Saint Methodius, creators of the Slavonic alphabet. Festivities ranged from activities organized by schools and youth groups to exhibitions, congresses of writers, public lectures and a special session of the Bulgarian Academy of Sciences devoted to the work of Cyril and Methodius.

The origins of the festival date back over a thousand years to the time when, in 816 A.D., Rostislav, prince of Greater Moravia, fearing the influence of Latin missionaries, applied to Greece for teachers who would preach in the Slav language. The choice fell on two brothers, Methodius and Cyril, Orthodox priests from Thessalonica, selected because the inhabitants of that region, surrounded by Slavonic tribes, were known to

speak the Slav language fluently. Methodius was an organizer, Cyril a scholar, philosopher and linguist. On their arrival in Moravia, the brothers began to teach the Gospel and to translate liturgical books. Previous attempts to write down Slavonic languages had been made using the Latin alphabet, but Cyril developed a modified form of the Greek which became known as the Cyrillic alphabet, employed today in writing Russian, Bulgarian and Serbian.

It was in 1857 that a Bulgarian teacher Yakim Grnyev, decided to commemorate the work of the two brothers by holding a small festival in their honour. The festival has now become an annual event at which Bulgarians celebrate their ancient cultural traditions and history. UNESCO.

Accountants, Secretaries, earning over £2,000 started by sending for the free book "The Way to Success." Backed by 47 years of specialised tuition we guide your career, speed your success. Write to the School of Accountancy. P.O. Box 4592, (Z), Johannesburg.

BOOKS FOR SALE

Indian Life and Labour in Natal	3	0
The Indian as a South African	4	8
Recipes from East and West	2	9
How to Guide Good Lettering—B. Roberts	2	0
The Group Areas Act—Muriel Horrell	10	0
How to Grow Vegetables—W. H. Turnbull	2	8
S.A. Non-White Workers—Muriel Horrell	4	6
How to look after Cattle—W. H. Turnbull	3	0
Race and Culture—Michel Teiré	1	6
S.A. Journal of Economics—F. Van Der Horst	1	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Indian Says Group Areas Act Does Not Mean End

MR. B. B. RAMJEE, a Port Elizabeth business man who claims to have extensively studied group areas legislation, told an Institute of Citizenship meeting at Claremont recently that the proclamation of group areas did not mean "that everything is finished."

He felt that the proclamations themselves could be challenged in court.

All the legislation was consolidated in the new Group Areas Act of 1957, which still had to be applied from a date that would be fixed by the Governor-General.

"There are a lot of things that are not contained in the Act. It does not stipulate that there shall be group areas; it merely provides machinery, if group areas have to be made in an area."

When it was deemed expedient the Governor-General might proclaim areas, but he must act on a report from the Minister; and in turn the Minister must rely on a report of the group areas board which heard recommendations.

Not Necessary

"It has been said that it is not necessary for them (the

boards) to hold public hearings

"They report to the Minister as to the advisability, or otherwise, of proclaiming areas.

"In other words it is contemplated that there may be some areas in the Union where group areas are not desirable.

"Then the Minister must recommend to the Governor-General accordingly."

On Facts

Referring to the Cape Town hearings of the board, Mr. Ramjee asked: "Did the board depend on facts? Were facts given at the hearing? If you feel there is reason to doubt the operation or conclusions of the board, the matter should be submitted to court."

There had been much discussion on the definition of "occupation" as used in group areas legislation. The Minister had now defined it in Parliament as "Where a person is

present for a substantial period of time." How long was "a substantial period of time?"

"Very few people realise that Europeans are also affected by the loss of non-European rights. It denies them the right to buy where they please, where they

may have been served best. It denies them the right to employ whom they please. It denies them the right to invite any person to their homes.

"With the control of the non-European, automatically the European is controlled."

India Bans Export Of Talismams And "Magic Charms"

New Delhi.

By a notification in the official gazette, the Indian Government has banned the export of charms and talismans and advertisements relating to such objects.

The notification, issued under the Sea customs Act, prohibited "the taking by sea or by land out of India charms, mascots, talismans or any other article of a like nature...the possession of which is alleged to bring material prosperity, matrimonial happiness, success in love affairs, examination and litigation or any other gain or is alleged to endow its possessor with occult power of a super-

natural, mystical or magical character."

This means such articles, some of which have in the past found their way into East Africa, will be seized when detected at customs checking points. However, when it is considered that most of them are very small objects and may be sent by post, the difficulties of checking their importation into these territories will be apparent.

The Indian Commission in Nairobi will be grateful for any information from the public that is likely to help in checking the importation of these objects into East Africa.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1921-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala	2	8
Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi	15	0
Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg	2	6

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' Private Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

**"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.**

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: 'I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals.'

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

'OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, Political And
Social-Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually

" " " 15s. 6d. Half-yearly

Outside the Union £1 15s. Annually

" " " 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

**Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

New Books

Political Status of Non-Europeans in Southern Africa —Muriel Horrell	1	6
The Durban Riots and After —Maurice Webb & Kenneth Kerkwood	1	0
Hints to Authors and Journalists—U. B. Ley	2	6
The Early History of Indians in Natal —Right Rev. C. J. Ferguson-Davie	1	6
The Western Areas Mass Removal Prejudice in Western Perspective —Prof. G. W. Allport	2	6
Colour and Christian Community—E. Ross	2	6
Behind the Racial Tensions in S.A.—O. Whyte	2	6
The Cost of Living for Africans—O. Gibson	3	6
Life in the Ciskei—Hobart Houghton	4	0
Racial Laws versus Economic and Social Forces —E. Hellmann	2	5
The Tomlinson Report—D. H. Houghton	4	6
How to Run a Society —H. J. E. Dumbrell and K. E. L. Hooper	2	0
White Civilisation—E. E. Harris	3	0
Race or Civilisation—A. Keppel Jones	3	0
Christian Principles and Race Problems—J. H. Hofmeyr	2	6
Education and Race Relations in S.A.—Davi	2	6
In Defence of a Shared Society—E. Hellmann	2	6
We Come of Age—Senator Dr. E. H. Brookes	2	6
In Quest of S.A.—Maurice Webb	1	0

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

Books For Sale

My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	3
Gathered At Bapu's Feet	1	6
Truth Is God	4	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Monnabehn	1	6
Nature Cure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0
A Nation Builder At Work —By Pyarelal	1	6
My Experiment With Truth—Gandhiji	15	0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-51)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswami	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.**

જીવનું એટલે મોજ કરવી-ખાઈ
પીવું કંઈ નહીં, પણ ધન્યની
સ્તુતી કરવી અર્થાત માનવજાતની
સારી સેવા કરવી. મનુષ્ય જીવન
અને પણ જીવનમાં ફરક શી ?
એનો પુરુષો વિચાર કરવાથી
આપણી ઘણી મુશ્કેલીઓ નિવેડો
આવી જાય છે.
—ગાંધીજી.

પ્રાર્થના

પ્રભો ! મને તારી શાંતિનું સાધન જાનાવ. દેખને ઠેકાણે મને પ્રેમના બીજવાવવા દે; અત્યાચારને બદલે ક્ષમા, શંકા અને સન્દેહને બદલે વિશ્વાસ, નિરાશાને ઠેકાણે આશા, અન્ધ-કારની જગાએ પ્રકાશ અને હુઃખની કણ્ઠ ભૂમીમાં આનંદ નિર્માણ કરવાની મને શક્તી આપ. ભગવન ! દયા કરીને મને એવી શક્તી આપ કે કોઈને માફ સાંત્વન કરવું ન પડે. મને લોકો સમજે તે કરતાં હું લોકોને સમજી, લોકો મને ચાહ્ય તેના કરતાં હું તેને ચાહું; કારણ આપવાથીજ અમે લેવાને લાયક બનીએ છીએ, ક્ષમા કરવાથીજ અમે ક્ષમાને પાત્ર બનીએ છીએ અને આત્મત્યાગમાંજ ચીરન્તર જીવનનો પંથ વહે છે.—સંત ફ્રાંસીસ.

યુગાન્ડાના નેતાની ગોરા ખ્રીસ્તીઓ તરફ શંકા

ઈન્ડિયન કોન્ગ્રેસીલ ઓફ કેલચરલ રીલેશનસના આમંત્રણને સ્વીકારી યુગાન્ડાના નેતા, શ્રી. અંબુએકર માયાનજ હાઈમાં પાંચ અઠવાડીયા માટે ગયા હતા. હાઈની મુલાકાત દરમિયાન હાઈનું જાણીતું પત્ર “ધી સ્ટેટમેન”ના અખરખરીને મુલાકાત આપતા તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, “આજે ખ્રીડીશરો યુગાન્ડામાં રાજકીય સત્તાના સ્થાન પર છે. અને હાઈઓ આર્થિક સત્તા ધરાવે છે.” શ્રી. માયાનજ યુગાન્ડાની નેશનલ કોંગ્રેસ કે જે હાઈની રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના ધોરણે ઘડાય છે, એના નેતા છે.

એમને વધુમાં જણાવ્યું કે હાઈઓએ યુગાન્ડાની નેશનલ રેલવે બાંધવામાં ઘણી મદદ કરી હતી તેમજ વેપાર અને ઉદ્યોગમાં પણ આગળ પડતો ભાગ લીધો છે. આજે હાઈઓ રાજસાસનમાં પણ સાફ પ્રતિનીધીત્વ ધરાવે છે. કાપડની મીલો, તથા આ કોફીના વેપારમાં પણ આગળ પડતો ભાગ હાઈ વેપારીઓ ધરાવે છે. આજે હાઈઓ તથા ગોરાઓ વચ્ચે સારો સંબંધ છે, અને તેઓ એ હમેશા જાળવવાની આશા રાખે છે.

બીજા રાજ્યોની જેમ અમારે ઉપર આધ્યાત્મિક જીત નથી ત્યાં પણ હાઈઓએ કોઈ પણ જાતની રાજનૈતિક સંસ્થા સ્થાપી નથી. આજે યુગાન્ડામાં ૫૫,૦૦૦ હાઈઓ વસે છે. ઘણા એમના ૧૮૬૦માં આવેલા હાઈઓનો વંશજ છે. આફ્રિકનો આજે જ્યારે યુગાન્ડા ને સ્વતંત્ર કરવાના પ્રયત્નો કરે છે, ત્યારે હાઈઓ સાથે તેઓને આજ આર્થિક ક્ષેત્રના ખારામાં વાંધો આવે છે.

આ શિવાય બીજા પણ ઘણા સામાજિક વાંધાઓ છે. ગોરાઓ એ એશિયામાં રાજ્ય કયું પણ તે છતાં એમને એશિયાવાસીઓ

માટેજ આવ્યા અને પરીણામે તેઓએ સારાને બદલે ઘણું નુકશાન કયું. આજે આફ્રિકનો ગોરા ખ્રીસ્તીઓ તરફ શંકા ભરેલી નજરે જોય છે પરીણામે આફ્રિકનો એ ધર્મો વચ્ચે જે ચાઈ રહ્યાં છે.

શ્રી. માયાનજ માને છે કે આજે હાઈ અને બીજા દેશો સ્વતંત્ર થયા છે, એટલે યુગાન્ડા ને સ્વતંત્ર થતા વાર નહીં લાગે.

શ્રી. માયાનજ ઈંગ્લાંડમાં એમનો વકીલાત તથા ઇતીહાસ નો અભ્યાસ પુરો કરવા જવાના છે. એમને કહ્યું હતું કે બધા લોકો એમ કહે છે કે, આફ્રિકન સંસ્કૃતિમાંથી સારી ચીજો અને ગોરા સંસ્કૃતિમાંથી સારી ચીજો શું મીશ્રણ કરવું જોઈએ, પણ આજ સુધી કોઈએ એ નથી બતાવ્યું કે, સારી ચીજો શું છે, અને જન્મે કોઓમાંથી શું લેવા

થી સાફ મીશ્રણ થઈ શકે. યુગાન્ડામાં સારા અને વિચારે નેતાઓની જરૂર છે કે, આફ્રિકન સંસ્કૃતિને જીવંત રાખીને દેશને સ્વતંત્ર કરે.

આજે યુગાન્ડામાં બેકારી નથી તે છતાં આજે અઘણ લોકોની સંખ્યા બહુજ મોટી છે. આ દેશ પહેલેથી જોતીમાં ઉત્તર છે, એટલા માટે અમારે આ તરફ વધુ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે. પણ તેમ કરવા માટે ઘણી ચીજો અને સગવડોની જરૂરીયાત રહેશે. આજે અમને એ બધી ચીજોની જરૂર છે. જે એક પછાત દેશને હોય.”

કેનીયાની કોંગ્રેસમાં રંગબેદ નથી

“અમે કેનીયામાં એકજ રાજકીય સંસ્થા જોઈએ છીએ.” કેનીયા કોંગ્રેસની નયરાબીની શાખાના પ્રમુખ શ્રી. કેથેક લંડનમાં જણાવ્યું હતું. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, “મારા દેશ બાંધવો માને છે કે, હવે વખત આવી હાજો છે કે, સમસ્ત દેશમાં એક વિશાળ રાજકીય સંસ્થા હોય.”

કેનીયા આફ્રિકન યુનિયન પર પ્રતિ-બંધ મુકાવા પછી આ કોંગ્રેસ સ્થાપવા માં આવી હતી. શ્રી. કેટેક પોતે વકીલ છે અને તેઓ તથા તેની કોંગ્રેસ બીજા બધી રાજકીય સંસ્થાઓ ભેગી થઈ આ એકજ સંસ્થાનો અવાજ બહેર કરાવ એમ કહે છે.

તેઓએ વધુમાં જણાવ્યું કે, અમે ખરે ખર પ્રગતિસત્તાક ઇચ્છીએ છીએ જેમાં સર્વ જાતી અને રંગને સમાન સ્થાન હોય. આફ્રિકનો પોતાના જ દેશમાં ત્રીજ વ્યક્તિ તરીકે તેને સ્થાન અપાશે તે પસંદ નહીં કરે. કેનીયા માં જે સરકાર સ્થપાશે તે અમારી છે એવું અમને બાન કરે તેવી સરકાર સ્થપાવી જોઈએ.

અમને ગોરાઓ સામે કડવાસ નથી અમે ઇચ્છીએ છીએ કે ગોરાઓ ત્યાં આવી વસે, પણ અમારા ઉપર ઉપરી પહોં કરે એમ અમે નથી ઇચ્છતાં.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૭.

સ્વાર્તના મગજની અસ્થીરતા

જ્યોત્સના યજ્ઞાતાના પ્રધાન મી. સ્વાર્તે ક્રીસ્ટેટમાં નેશનાલીસ્ટોની પરીષદમાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ આફ્રિકન વકીલોને ગોરાઓની કોર્ટમાં ન દાખલ થવા દેવાના સવાલનો વિચાર કરી રહ્યા છે. ઇલાયદાપણાના સર્જકે તરફથી ઉચ્ચારાતી આવી બીન વ્યવહારુ વાતો પણ જરાક વિચિત્ર લાગે છે.

સૌથી પ્રથમ- તો આમ કરવાં માટે આફ્રિકનો માટે નવી કોર્ટો તૈયાર કરવી જોઈએ. આજે આ દેશમાં ઇલાયદાપણાને અંગે પૌસતું પાણી તો થઈ જ રહ્યું છે એમાં આ એક વધારો.

બીજું- જો કોર્ટોને લોકેશનમાં લઈ જવામાં આવશે તો મેલરિયટ પછી લોકેશનમાં વસનારો હોવો જોઈશે. તેમજ પોલીસ પણ ત્યાંની હોવી જોઈશે. પછી કેસ કરનારા પણ લોકેશનનાજ રહેવાની હોવા જોઈશે. ત્યાર પછી વેપાર અને ઉદ્યોગને પણ લોકેશનમાં લઈ જવા પડશે. સુખતા ભરેલી આ કરતાં બીજી વાત કંઈ હોઈ શકે?

ઇલાયદાપણાને ઉત્તરના આપનારા વકીલોને આજે આફ્રિકનો એ બહોળો વેપાર આપ્યો છે. જો હવે આ બધા આફ્રિકનો આફ્રિકન વકીલો પાસે જવા માંડશે તો શું આ ગોરા વકીલોને આ પગલું રૂચશે?

જ્યાર સુધી આ દેશમાં રાજ આવા ઘેલા લોકોના હાથમાં રહેશે ત્યાર સુધી આ દેશમાં ન્યાયની વાત કરવી નકકારી છે. ઇલાયદાપણાનું ગાંડપણ હવે

પોતાની છેવટની ટોંચે પહોંચી ગયું છે તેના નાશનો સમય હવે આવી ગયો છે.

સ્ટયુડન્ટબોન્ડને ઠપકો

આ તરરાષ્ટ્રીય વિદ્યાર્થી સંઘે નેશનલ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકન સ્ટયુડન્ટસને દક્ષિણ આફ્રિકાના ખરા પ્રતિનિધિ તરીકે ચૂંટ્યા છે એ વાત પ્રજાસત્તાકવદીઓને ગમે એવી છે.

આમ કરવાથી આ વિદ્યાર્થીઓની આંતરરાષ્ટ્રીય પરીષદ કે જે હાલ થોડા સમય પહેલા નાઈજીરીયામાં મળી હતી એને રંગલેઈ પ્રેમી નેશનાલીસ્ટ સ્ટયુડન્ટબોન્ડને ઠપકો આપ્યો છે. આ વળણથી અમને ઘણાજ આનંદ થાય છે. ઇલાયદાપણું એક અન્યાય અને સ્વાર્થી અને અમાનવી નીતી છે. આજની દુનીયા કે જે બધા માવવોને સ્વતંત્ર કરી તેમના જીવનને ઉન્નત કરવા ઈચ્છે છે, તેવી દુનીયામાં ઇલાયદાપણાને કશુંજ સ્થાન ન હોયું જોઈએ. સ્ટયુડન્ટબોન્ડને આંતરરાષ્ટ્રીય પરીષદમાં ન ગણકારવામાં આવ્યું એના ઉપરથીજ જણાય છે કે ઇલાયદાપણાને સ્વતંત્ર દુનીયામાં કાઈજ સ્થાન નથી. જો સત્તાધીશો આ બધું બપુવા છતાં પોતાનેજ માર્ગે આદ્ય કરશે તો બહારની દુનીયા વધુ આકરા પગલા લેશે. જો આમ થશે તો અમે તો ઘણા જ રાજ થઈશું.

બહારની દુનીયા ઓજ રીતે ઇલાયદાપણાના સર્જકોને અવગણશે તો આપણે ઘણી મદદ

થઈ પડશે અને કદાચ ત્યારેજ નથીજ. એક વખત આંખ આ લોકોની આંખ ખુલશે અને આગળથી પડદો ખસી જશે તો તેઓ જોઈ શકશે કે ઇલાયદા-કદાચ તેઓ વધુ સ્વચ્છ માર્ગ પહોંચે એક કાયદાકારક નીતી જોશે.

મનુષ્ય પુણું અને ધનવાન ક્યારે બને છે ?

સ્વ. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર

બધા જ દેશમાં અરીખ વધારે અને શ્રીમંત-પૈસાદાર-ઓછા હોય છે. આમ છે તો અરીખ દેશ કેણે કહેવો? આનો જવાબ એ છે કે, જે દેશમાં અરીખો માટે કામ નથી, ધન કમાવવાનો માર્ગ બંધ છે એજ અરીખ! જે દેશનો અરીખ ધનવાન થવાની આરા સેવે છે, એ દેશની આરા એજ મોટું ધન છે. આપણા દેશમાં નાણાનો અભાવ છે એટલું કહેવાથી વાત પુણું નથી થતી. ખરી વાત તો એ છે કે આપણા દેશમાં આરાનો અભાવ છે. આથી જ્યારે પેટની જવાબથી આપણે દુઃખી થઈએ છીએ ત્યારે ભાગ્યને દોષ દઈએ છીએ. ઇશ્વર અથવા માણસ આપણને મદદ કરે તો જ આ પીડાનો નિકાલ આવશે એમ કહી આપણે બેકાર પડ્યા રહીએ છીએ. આપણા પોતાના હાથમાં પણ કાંઈક ઉપાય છે-પુરુષાર્થ છે-એ સમજી શકતાં નથી.

આથી આપણા દેશમાં સૌથી વધારે જરૂર માણસોને આરા આપવાની છે. માત્ર પોતાની શક્તિની હિમ્મત પર પુરુષાર્થ કર્યા વગર પડ્યો રહે તો પછી ભાગ્યને દોષ નહીં આપી શકાય. માનવ ધર્મ જ્યોત છે, પરાજ્યનો ધર્મ નથી. માનવે જ્યારે પોતાના આ ધર્મને બાજુ પર મુક્યો છે ત્યારથી દેશમાં દુર્દશાના મૂળ રોપાયા છે. માનવે દુઃખનો સ્વિકાર કર્યો છે. એનું કારણ એ નથી કે, દુઃખને જ સત્ય માની લેવું, પણ એનો અર્થ એ છે કે, નવી શક્તિથી નવા નવા માર્ગો ઉભા કરવા. આથી જ માનવીની આટલી ઉત્તમ યત્ન છે. જે દેશમાં માનવ ભાગ્યને દોષ આપતો પડ્યો રહે અને દુઃખી થયા કરે. તે દેશનો માનવ અધર્મ થયો છે અને માનવી ટોચેથી નીચે પડ્યો છે એમ માનવું રહ્યું.

માણસ ત્યારે જ નાનો થાય છે કે, જ્યારે તે બીજાઓ સાથે મળી નથી જતો. એક બીજા સાથે જો મળી જાય છે એજ પુણું માનવી છે. એક માનવી ફક્ત માનવનો ટુકડો છે. બાળક નાનો હોય ત્યારે એકલો પડતા એને જીવનો ડર લાગે છે. આજ રીતે માનવ પણ જ્યારે એકલો પડે છે ત્યારે જ એને દારીદ્ર્યનો ભય પીડીત કરે છે. આ ડર દુર થાય જો આપણે સમાજનું સંગઠન કરી ઉભા રહી શકીએ તો. વિવા, ધન, કીર્તિ, ધર્મ, અથવા કોઈ પણ મહાન ચીજ એક માનવી કદી મેળવી નથી શકતો. જ્યારે જો બીજાઓ સાથે મળી જાય છે ત્યારે જ તેને તે પ્રાપ્ત થાય છે. એક માનવીની શક્તિ પણ એને સાથ ન હોય તો જોર નથી પકડતી.

માણસ સફારથી ક્યારે ખરો માનવી બને છે એનો પૂરાવો છે. માણસ બોલે છે. માણસને બાપા છે. જનવરને નથી. બાપાનો શું ઉપયોગ છે? મારી સાથે બેડાયણ મન છે તેનો બીજા મન સાથે સંકાર કરવો. આ બાપાથી જ કરી શકાય છે. બાપાથી દશા મન એક થઈ શકે છે. આમ સફાર, સાધી માણસ આમજ વધુ છે. અને મનની ગરીબી દુર થાય છે.

બાપાને જ્યારે માનવે લીપીમાં ઉતારી લારે તેનું બળ વધ્યું. બાપા દુર સુધી પ્રસારી ન શકે. એક બીજાને મોઢોડે જતાં જતાં તેનું રૂપાંતર થયા કરે. જ્યારે લીપી દેશ પરદેસ એજ રૂપમાં મનના વિચારો લઈ જાય. અને આમજ એનું મન વધુ ધનવાન બને છે. લીપીથી ફક્ત વર્તમાન કાળ સાથેજ આપણે સંકળાયેલા નથી પણ હજારો વર્ષ પહેલાના મનો સાથે પણ આપણે આને સંકળાઈ રાખીએ છીએ.

મનના આવા મોટા ચોમને લઈને જે પદ્ધતિ નિર્માણ થઈ છે એનેજ સમ્પત્તિ કહેવામાં આવે છે. સમ્પત્તિ શું છે? બીજા કાંઈજ નહિ, જે અવસ્થામાં માનવ મારે એવું ક્ષેત્ર તૈયાર થાય છે કે, જેમાં પ્રત્યેક માનવીની શક્તિ બધા માનવી મારે છે અને બધા માનવીની શક્તિ પ્રત્યેક માનવી મારે છે એજ સમ્પત્તિ.

આપણો દેશ આજે અરીખ છે. કારણ આપણે જીવ જીવ થઈ પોતા પોતાના દુઃખો વહન કરીએ છીએ. બારથી જ્યારે કમર દુડી જાય છે લારે માથું ઉઠી રાખી ઉભી પણ નથી શકતા. યુરોપમાં બેકારી વધે છે બારે તેને પહેંચી વળવા સમાજમાં નિત નવા ઉપાયો શોધાય છે. ભાગ્ય (અનુસંધાન મારે જીવો પાવું -૪૧૭)

બીશપ રીવનો જવાબ

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સનું એક પ્રખ્યાત ક્રીશ્ચન વર્તમાન પત્ર “ધી ક્રીશ્ચન સેનચરી”માં બ્રેહ્માનીસમગ્રના બીશપનો લેખ તા. ૭ ઓગસ્ટના “સાલ્વિ આફ્રિકન ચર્ચ” વિષે “રંગબેદ” એ મથાળા નિચે પ્રસિદ્ધ થયો હતો. સાલ્વિ આફ્રિકાના હાલના વાતાવરણ પર આ એક જબ્બર હુમલો હતો. કેટલીક તમતમતી ટીકાઓ કરીને, એંગ્લીકન ચર્ચને ખાસ કરીને અને સામન્યપણે ચર્ચો પર આ વાતાવરણની શી અસર થઈ છે તેનો બીશપ જણાવ કરે છે. “જો કોઈ પણ ચર્ચ આ સરકારી હુકમનો અનાદર કરશે તો, આને માટે ધર્મોલી સખ માટે અપીલ કરવાની પરવાનગી મામલામાં આવશે તો નહીં આપવામાં આવે અને તેવી ચર્ચોને આફ્રિકન લતામાં બાંધવા માટે મદદ પણ નહીં આપવામાં આવે.” એ પાલમિન્ટોને કહેતા ટાકીને બીશપ જણાવે છે કે “જેઓ આવી ધમકીઓ આપે છે તેઓ એમ સમજવામાં જીલ કરે છે કે, તેઓ અમને અમારા અંતઃકરણના અવાજને અનુસરતા અટકાવી શકશે.

ધર્મના ચર્ચો સામે આવી હલકટ નિતી અખત્યાર કરવામાં આવશે તો ઉલટાનું અમને અમારા નિરધારને વધુ મક્કમપણે વળગી રહેવાનું કારણ મળશે, કારણ આવી બીન ન્યાયી હુમલો ધર્મના ક્ષેત્રોની સ્વતંત્રતા પર થશે કે, જે અમે સાલ્વિ આફ્રિકામાં અમા ત્યારથી બોગવી છે. વધુમાં બીશપ રીવ જણાવે છે કે, આને અમે જે ધર્મના ક્ષેત્રમાં આઝાદ સાલ્વિ આફ્રિકામાં બોમ્બી રચા છીએ તે કેદાણે ઘણો મોટો ભોગ આપીને અમારા અનુભામાં આપે મેળવી તેથી અમે સહેજે સરળપણે જવા દઈશ નહીં.

જો સત્તાધીશો આ ક્રમમાં જાહેર કયો છે તે માર્ગ અમલમાં મુકશે તો અમારે જણાવવાની જરૂર છે કે ચર્ચોના સભ્યો પોતે નકકી કરેલા સત્યાગ્રહના ઠરાવને વળગી રહેશે. પણ અમે દેખાવોથી અમારાં નહિ, બુતકાળ માં ચર્ચોએ બાણ સહન ક્યું છે અને આ પણ સહન કરી લેશે રોમન

શહેનશાહતના કાળમાં ખ્રિસ્તી ધર્મ ઉપર શહેનશાહી જુલીયન તરફથી હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. અને તેનો નાશ કરવાના પ્રયત્નો કરાયા હતા. બીન એક શહેનશાહી એક દિવસ એક ખ્રિસ્તીને મસ્કરીમાં અને ઉલટાઈ થી પુછ્યું કે, નાઝરેથના સુધારો હમણા શું કરી રહ્યા છે. (નાઝરેથ કે જ્યાં ઇસુ રહેતા હતા) ખ્રિસ્તીએ જવાબ આપ્યો કે જે જવાબ ઇતીહાસમાં સોથી ઉચ્ચ પદે છે કે, સુધારો ક્રીશ્ચન બનાવી રહ્યા છે. ત્યાર પછી થોડાજ દિવસો બાદ એ શહેનશાહની રમશાન યાત્રામાં લોકોને ભાગ લેવા પડ્યો હતો....ફરી અને ફરી સત્તાના મદ

વાળા નેતાઓ ચર્ચો પર પ્રહાર કર્યા જ કરે છે....જેવો કે હાલ સાલ્વિ આફ્રિકામાં કરવામાં આવી રહ્યો છે.... પણ નઝરેથના સુધારો તેમને માટે ક્રીશ્ચન બનાવતા કેદી હાથી નથી, એક પછી એક તેઓ આબર્યા થાય છે, અને એકાદી અણુઅણુ કબરોમાં જઈ સુવે છે. અને તેમનું નામ એક ગાંધી સ્મૃતી બની રહે છે....સાલ્વિ આફ્રિકાની સત્તા જેઓના હાથમાં છે તેઓ - કદાચ ધર્મક્ષેત્રમાંથી આઝાદી લઈ લેવા પોતાથી બનતું બધું કરશે, ચર્ચોના નેતાઓ - ઉપર બળો અને નીંદાનો વર્ષાદ વરસાવશે, ચર્ચો સામે કાયદાઓ ઘડવાની વિનંતીઓ કરશે. પણ આ લોકો જતા રહેશે અને જુલાઈ જશે ત્યાર પછી પણ લાંબા સમય સુધી સાલ્વિ આફ્રિકામાં ચર્ચો રહેશે. અસુર થાય તે પહેલાં તેઓએ એ બાણી લેવાની જરૂર છે કે, ચર્ચો ના કામમાં દાખલગીરી કરવી એ પરાજયને નોતરવા બરાબર છે.

તાંબીજ પર પ્રતીબંધ

હોં સરકારે સરકારી ગણેટમાં જાહેર ક્યું છે કે તાંબીજને અથવા જાંતરમંતરના ધાગા દોરાઓ કે તેની જાહેર ખજારો હોંદમાંથી પરદેશ મોકલવા પર હવે પછી પ્રતિબંધ રહેશે.

કરંટમના કાયદા હેઠળ આ કલમનો ઉમેરો કરવામાં આવ્યો છે. કારણ મનાય છે કે હાલમાં આવા વહેમને પોષતા માલો, જાહેર ખજારો, અને બીજા સાહિત્યોના ઇસ્ટ આફ્રિકામાં ઘણા ફેલાવો થઈ રહ્યો છે. આથી આવો માલ હાલ જવો એ ગુન્હો મણાશે. આમાં કેટલીક ચિન્ને પોસ્ટ મારફતે આવી શકે તેવી પણ હોય છે, આથી પ્રતિબંધની તપાસ ઘણી અટપટી થશે.

મનુષ્ય પુણ્ય અને ધન વાન કયારે બને છે ?

(૪૧૬ પાનાનું અનુસંધાન)
તે હોય દષ્ટ રહેતા બેસી નથી રહેતા. ચીંતા જનક પરીસ્થિતી દેશમાં ઉભી થાય કે તરત બધા બેમા થઈ તેને ઘુપાડી લે છે. જ્યાં સમ્મતા છે, પ્રાણ છે, આં દેશનો કોઈ માનવી મરીબીને કારણે મરીજ ન શકે. અનેક ગરીબો પોતાની શક્તિ એકત્રીત કરી મોટી મોટી શક્તિ શાળા ચિન્ને નું નિર્માણ કરી શકે છે. આશા એજ ધન છે મન એજ શક્તિ છે.

સુરત હીંદુ એન્જ્યુકેશનલ સોસાયટી

શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ જોઈએ છે ઉપરાંત સંસ્થા તરફથી ચાલતી યુજરાતી શાળા માટે શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ જોઈએ છે. માટે ઉમેદવારો એ પોતાની અરજી લાયકાત અને અનુભવ વિગેરે સાથે જણાવી નીચેને શીરનામે મોકલવી.

એલ. બી. પટેલ
મંત્રી

સુરત હીંદુ એન્જ્યુકેશનલ સોસાયટી,
૧૨૭ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

વહેલો તે પહેલો

ધરની સગવડ સાથે બેધાલમાં રેલર માટે દુકાન બાંધે દેવાની છે.
ફ્રાન્સ — બેકસ રરપ
Hajee's Silk Store
Bethal, — Transvaal.

કોર્ટમાં ઈલાયદા- પંજુની જરૂર

નૈશનાલીસ્ટ પક્ષની ટેકેસના પ્રતિનિધિ જો. જેઓ ફી સ્ટેટથી આવ્યા હતાં તેઓએ ન્યાય ખાતાના પ્રધાન સ્વેડને જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકન વકીલો અને એટર્નીને કોર્ટમાં દાખલ થવા પર પ્રતિબંધ મુકાવે. જોઈએ. જવાબમાં પ્રધાને જણાવ્યું કે, “આની સામે સખત પગલાં ભરવાની જરૂર છે. અમને આશા છે કે અમારી ઈલાયદાપંજુની નિતી અમલમાં આવશે ત્યારે તેઓ પોતાના લતાઓમાં જ કામ કરે તે જોવાનું રહેશે.

“આફ્રિકનો કે જેઓએ કાયદાનું જ્ઞાન મેળવ્યું છે, તેઓને તેમના પોતાના લોકો માટે કોર્ટમાં કેશ ચલાવતાં અટકાવવા હાલ અશક્ય છે.

“આજના આ પરીવર્તન કાળમાં આ પરીસ્થિતી ઘણી કઠણ છે એનો હું સ્વીકાર કરું છું.

“આ કાળા લોકો ઘણીવાર આપણી કોર્ટ સામે અથવા ગેર વકીલો સામે તોહફા વર્તન બતાવે છે.

“હું નથી જાણતો કે શા માટે તેઓ આટલા ઉશ્કેરાય છે, પણ એથી વાતાવરણ બગડે છે. અને કડક પમણુ ભરવાની આપણને ફરજ પડે છે.

“આ એક અધરો સવાલ ઉઠવાનો છે અને તેને માટે આપણે રીત શોધવી પડશે.”

પાક-કાશ્મીરમાં અમેરીકન છાવણી

સુપરેન્ચાર ૧૨મીને ન્યુ દિલ્હીને સંદેશ જણાવે છે કે, હોંદના પ્રેસ ટ્રસ્ટનો હેવાલ પ્રસિદ્ધ થયો છે કે, યુ. એસ.ની લશ્કરી છાવણીના બાંધ કામ માટે ગીલગીટ, અને ચીત્રારલમાં (કાશ્મીર) લશ્કરી ઇંજીનીયરો અને છાવણીના પ્રવીણ બાંધ કામ કરનારાઓ આવી ગયા છે.

વધુમાં તે સંદેશ જણાવે છે કે, કાશ્મીરનો બંધ કરેલો મોર્ગ તેઓએ ઓળંગ્યો છે. સાધનો અને સીડીઓ આપવામાં આવી હતી અને યુ. એસ.ના લશ્કરી નિષ્ણાતો ઉત્તર-પશ્ચિમ વિભાગમાં ફરી રહ્યા છે અને તેમની સાથે પાકીરયાનના ઉચ્ચ અધીકારીઓ પણ છે.

કહેવાય છે કે અમેરીકનોએ પાકીરયાનીઓને બેચર ઘાટ બંધ કરવાની સુચના આપી છે. અને લાંથી પસાર થવા માટે ખાસ રજા બીટી મેળવવી પડશે.

નહેરુનું લચ્ચ સ્વાગત
સપ્ટેમ્બર ૧૧મીના પંડીત નહેરુ શ્રી મેનન સાથે કાશ્મીર-જમ્મુ બે દિવસની મુલાકાતે આવ્યા હતા. ત્યારે જમ્મુના વિમાની મથકે તેમને કાશ્મીર

એકલ્લી કોશ મોટો
યુજરાતી કે યુજરાતી ઠીકચરની.
કીમત પા. ૧-૨-૬.
‘Indian Opinion’
P. Bag, Durban, Natal.

રેડીયા બારસ

બાપુના પત્રોમાંથી તારણ

પુ. બાપુજીની જન્મ જયંતી પ્રસંગે તેમના ઇતિહાસ વિચારોનું મનન કરી આપણા જીવન ધર્મમાં આપણે એકાદી નવી ઈડ ચણી શકીએ એ આશયે નિચે ઇતિહાસિક કણીકાઓ ઉતારી છે.

“દોષથી આપણે બધા જ બર્ષા છીએ. તેથી માણસના ગુણો શોધી તેનું જ મનન કરવું.”

“જ્યાં ઘણી લક્ષ્યો રહેલી છે ત્યાં નિતી જળવધી જાડું દેખાય છે તેથી માનવી પ્રયત્નોએ શીનીકસ જેવું એકાંત રથજી આત્માને જોળખવા માટે ખતાવ્યું છે.”

૧૭-૯-૦૬

ચિ. મણીલાલ,

તમારો મી વેરંટ વિશેનો કાગળ વાંચી હું બહુ જ રાજ થયો.

છે એ માન્યતા બહુ બૂઝ બરેલી છે ને તેથી માન્યતાથી દુનીયામાં અધાર પાપ થયાં છે ને થાય છે. તેમાંથી તમે સુકત રહો એમ માંથું છું.

...દશમ નહીને એકાદશી કેમ કરવા માં આવે છે એ તો મને ખબર નથી. પણ પખવાડીએ જોહામાં જોહો એક દેહાડો સાધારણ ખોરાક નો ત્યાગ કરવાથી શરીરને મન શુદ્ધ થાય છે એ દેખીતું જણાય છે. આપણે સ્વાદેન્દ્રીયને વધ રાખવા છુટ્ટીએ છીએ. છતાં પુરી રીતે નથી જીવતાં તેથી દર પખવાડીએ પ્રાયશ્ચીત કરીએ છીએ. વળી માન સ્ત્રીક પાપો ઘણા કરીએ છીએ તેથી દર પખવાડીએ એક વખત સરવૈયું કાઢીએ તેથી આપણને આપણી અધમ

ચોતે કમાયેલો પૈસો એનો અર્થ ખરું જોતા કાંઈ જ નથી. ચોતાની રાટલી શીરાય વધારે કમાવાનો દેહજ કોણે છે ?

સારા સમાના ગુણોનું સ્મરણ કરી તેને આપણા જીવનમાં ઉતારીએ તો, તે મરતાં છતાં જીવે છે. ને સમાજ ઉત્તરોત્તર વધે છે.

તમે નેટલું કરો છો એ પુણું છે. ત્રણ કુટ ઉચ્ચો માથુસુ છ કુટ ઉચ્ચો જ્યાં પડેએ તેમાં એ કુઝ માને તો તે જમત કતીને નિદે છે. ને યથા શક્તિ ભકતી પુરુષ કર્તવ્ય કરે છે તે સો યે સૌ દેહા ચુકવે છે.

ને સત્યને સાઈ સત્ય સાધનો વડે કરે? તેથી ધર્મ, મનન, વાંચન, લેડે તેને હારજીત સરખાં જ છે. એટલે આચાર ની બારે આવરખતા રહે છે.

કે જીવ જ છે પછી તે બલે આને આવો કે કલે.

સુખી યંત્રુ દોષ તો અને પ્રતિષ્ઠા જળવધી હોય તો કરેલું કરજ જડ વાળા દે જો અને ફરી કરજ ન કરતાં. સગા બાપને ખાતર પણ કરજ ન કરાય. બાપને સાઈ દેહ અપાય પણ ધર્મ ન અપાય. કરજ કરવું તે ધર્મ આપવા બરાબર છે.

ને કડવા મીઠા અનુભવો તમને ત્યાં થાય છે તેવા જ અર્થ પથ બધાય ને યથા કરે છે. જમતની વિચીત્રતા જ તેમાં છે. રોજ ગુલામ ની પધારી હોય તો તેની કદર કોણ ની પધારી હોય તો તેની કદર કોણ

દુંકી જાહેર ખબરો.

દુંકી જાહેર ખબરોના પૈસા અગાઉથી લેવામાં આવે છે.

જાહેર ખબરના દરે નીચે પ્રમાણે છે:

પહેલી ત્રણ લીટીના સીંગલ કોલમના શી. ૩. તે પછી દરેક લીટીની શીલોંગ એક.

તમારી દુંકી જાહેર ખબરો અમને આપી. તમારા માલની જાહેરાત કરો.

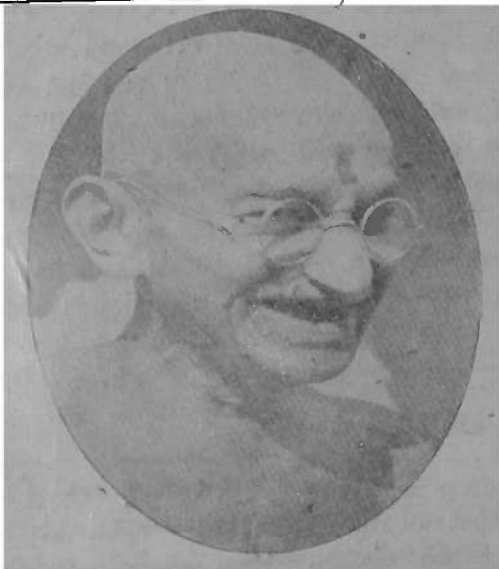
લગ્ન નોંધ અને મરણ નોંધ તથા આહાર નોંધ (દંકમાં) શી. ૧૦-૬, મોટા હેવાલ છાપનાર પા. ૧-૧-૦.

ખાસ સવલત

લગાતાર ત્રણ વખત છાપનારી જા. x ખ. ને ચોથી વખત મફત છાપી આપવામાં આવશે.

વ્યવસ્થાપક

‘ઇન્ડિયન ઓપીનીયન’, પ્રાઇવેટ બેગ, કરમન.

ગાંધી જી

તે કાગળ મેં એ વખત વાંચ્યો છે. તમારે વિશે હું મગર થયો અને એવો દિકરા મુને છે તેથી ધન્યરને અનુમદ માન્યો. તમે સદાય એવા જ રહો એવું દરેક છું. પરોપકાર કરવો, ખીલની સેવા કરવી, ને તેમ કરવામાં જરાય મોટાઈ ન માનવી એ ખરી કેળવણી છે. ...મોટા માણસની સેવા કરવી એના જેવો ઉત્તમ માર્ગ ખીલે શો દોષ !

...આત્મા કરતા દેહ વધારે ન થવો જોઈએ. ને આત્માને જાણે છે ને દેહથી ને જુદો છે એમ જાણે છે તે દેહની હોંસમ વધા નહિ કરે. આ ધણુ અર્થ કામ છે...દેહમાં રહીને જ

સ્થીતીનું બાન આવે છે. એકાદશી ધન માત્ર અપવાસ કરવાથી જ નથી ચર્તુ પણ તે દિવસ ધર્મ વિચારમાં જવો જોઈએ...ઉપવાસ એટલે જાત જાતની ફળદાર નહી.

આત્માને પ્રસન્ન કરીને દુઃખી થવાય નહી. હું મનોથી દુઃખી નથી ચતો. સુખી થાઉ છું. તેમાં તમારે પીકા કરવી તે અંગાન છે. મને દુઃખ તો તમારા દુર્વર્તનથી જ થાય.

...ચોતે કમાય એટલો પૈસો અને તેવી રીતે વાપરવાનો ચોતાને દેહ છે એવો મદ માણસને આવી, બાય છે. એ મર્યાદા સુધી રહેવા જેવું છે.

ગાંધી ગુંજન

સુઝામા પૂર સોહાવું સૌભાગ્ય સોરઠે ધરી; ઓરવો ગુજરાતે ને, બપરો ભારતે બરી.

વાતસલ્ય વદને શોભે; હૃદયે ભકતી રામની; રાદ્દની રણ જૂથિમાં; બુધ્યા વાત વિરામની.

વાણીથી બાપુજી આવે, વરસાબા સદા અમી; દુર્ગળ દેહને બાપુ સંપી આ રનેદથી નમી.

ગતિમાં વેગ વાણુના; પગલે પુંજ પૂણના તનમાં તપનાં તેજ અંતરે સ્વપ્ન સત્યના.

પરાયા પાપના આવે, પ્રામથિત ખીતા કરી; દુઃખીમા દિનના દીલે; શાંતી રૂપી સુધા બરી.

વધોના વાસ સુનાને; વિશ્વની વાટીકાસુની; ધરાના ધામ સુનાં ને અટારી સુની આમની.

સત્યને શોધતી સારી સંપી આપ વિનાહરે; અધુરા સત્યના સ્વપ્નાં કહો ડોણ હવે પૂરે.

અંતરીક્ષે રહી બાપુ જોતા જન્મને હરો; દેખી દર્શનથી દ્રશ્યો દિશમાં બહુ દાઝીશો.

મ. હ. દેવ.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હવે તમારે નિરાશ થવાની જરૂર નથી !

કારણ ? ?

ક્યાં જશો ?

નથી રહેતું છે અલગ,
ખતી જતું છે ફેરવેલ ?
આ દુનિયા અધી પડેલી,
રે! નથી રહેવાના જીવવાણી!
હું ગઈ સાક્ષી દો કાગળી,
સાડી કે અંબર લો સોજાવી,
એકા ખાસકાં કેવા? છી! છી!
મંભાની લો જુદ જીવી એડીના!
જુતરાઉ કાપડ, કેવું જીવું?
નાઇલોન રેસમ? અહા! સોજામણું
મગ, અજા પુવેર કે દાળ,
મળે છે બધું અહીંયા જ!
માટે—

ચાલી આવો તમે સમજ,
મણિલાલ રતનજીની કંપની

- * તમારી માનીતી સાડી—ખનારસ જરી બેજેંટ, ખનારસ રેશમ, મીસુરી, સીક્રાન, કાશ્મીરી, જરીટીનસીલ, કોર પાલવ, દેશી પોચારા વગેરે છેલ્લી ડીઝાઇનમાં આવી ગઈ છે!
- * તમને ગમતી બોર્ડર—ખનારસ બોર્ડર, રેશમી કોર પાલવ, જરી કોર પાલવ, જરીની કોર: રૂપેરી તથા સોનેરી વગેરે આકર્ષક રૂપમાં મળશે.
- * નાઇલોનમાં સાડી તેમજ ટ્રેસ અને બ્લાઉઝ માટે કાપડ તમને મન પસંદ મળશે.
- * તમારી પુત્રી માટે બ્લાઉઝ તથા ટ્રેસનું કાપડ અનેક વિશ્વ રંગમાં મળશે.
- * લગ્નને લગતી દરેક ચીજ—પૂબ્બો માલ, થર, કાંકણ વગેરે માટે અમને મળો.
- * દેશી કરિયાણું જોડા જથ્થામાં સાફ તેમજ કિંદાયત લાવે મળશે.
- * તમારી દરેક જરૂરીયાત માટે તમારી માનીતી દુકાને જ આવો:

ચૂંતારના સાવનો—કંકની શીશી,
ચાંદલા, વાળ, બંમડી, પાટલા
રેશમી કુમટા, જરીની વેણી જરીના
નેડા વગેરે હમણાં નવા રોડમાં
આપ્યા છે.

“એકે નૂર આદમી

હજાર નૂર કેપડાં”

આવ માટે અમને લખો:

પિત્તળના વાસણો—પિત્તળ તથા
તાંબાના નાના મોટા લોટા, દીવી
ઓ, આરતીની દીવી, પિત્તળ તથા
જર્મનની વામ્પી, પવાલા, જર્મન
ની ચુલાખ દાની ધૂપદાની, તાંબા
વગેરે હમણાંજ આપ્યા છે.

Phone : 27709.

Residence : 22744.

Manilal Ratanjee & Co., (Pty) Ltd.
136 Prince Edward Street, DURBAN.

ગાંધીજીની જીવન કથા

(કથનાર: ગરૂડ મરેય)

પ્રકરણ ૨૭મું

પ્રભુપ્રેમ

એમને બધી મીઠાસ અને જીવે તરફનો પ્રેમ તેમને પ્રભુપ્રેમમાં થી મળ્યો હતો. તેમને પ્રત્યેક જીવંત સૃષ્ટીમાં પ્રભુના દર્શન થયા. જીવનમાં ઇશ્વરના વાસ વગર કોઈ પણ જીવને દુનીયામાં રહેવું અશક્ય તેજાએ ભેળું. ઇશ્વરના આધ્યાત્મિક જીવનનો એક તથ્યો એ આપણે પ્રત્યેક જીવન છે. આપણે બધાજ આ બાળીએ છીએ પણ આપણે તે વારંવાર ભૂલી જઈએ છીએ. ગાંધીજી કદી પણ એક ક્ષણ માટે પણ તેને ભુલતા નહિ. તેથી તે પ્રત્યેક જીવ તરફ માયાળુપણે અને પ્રેમભાવે નિહાળતા, પછી તે પ્રેમને લાયક હોય કે નહીં અથવા એ તેટલો કદરો હોય તે પણ.

પ્રભુના આ મહા પ્રેમને લીધે તેમને પ્રાર્થનામાં ઘણો આનંદ આવતો. તેઓ સાંજ સવારની પ્રાર્થના કદી પણ ચૂકતા નહીં. તેઓ કહેતા કે,

એમને તેવા સંકટમાં પ્રાર્થના જેવા ઇલાજ બીજો એક પણ નથી. સેવાગ્રામની સાંજ સવારની પ્રાર્થના એ એક એવી બીના છે કે, યુલકાતી મેમાનો કદી તેને ભૂલી ન શકે.

ગાંધીજી કહેતા કે, પ્રાર્થના માટે ખુલા રજુ જેવું એક પણ સ્થાન નથી. રજુ કે જ્યાં આજુ બાજુ કંઈજ નેવાનું ન હોય અને ઉપર આકાશ અને નીચે રેતી સાં ઇશ્વર તરફ આપણું હૃદય ખૂબ મહેનત વગર ખેંચાય. આપણું મન એકાદ ઝાડ કે કુદો તરફ જરા પણ ખેંચાય નહીં.

સેવાગ્રામમાં જે મેદાન પસંદ થયું હતું તે એક નાના રજુ જેવું થોડું ઘણું અંશે હતું. એ એક મોટું ખુદ્દું મેદાન હતું અને ધુળથી તથા કાદવથી રક્ષણ મેળવવા તે પર કાંકરી આ બીજાની દોષી હતી. ગાંધીજીનું સ્થાન એક મોટા પીંખાના વૃક્ષ નીચે હતું અને બધા આશ્રમ વાસીઓ

તેમની રમણ અર્ધગોળાકારમાં બેસતાં.

આશ્રમમાં બધા ધર્મના માણસો વસતા હતાં, કારણ ગાંધીજી કહેતા કે, જ્યાં સુધી ધર્મ આપણને પ્રેમ અને ઇશ્વરની સેવા શિખવે છે આં સુધી બધાજ ધર્મો આદરને પાત્ર છે. આથી પ્રાર્થના વખતે બધાજ ધર્મના પુસ્તકોમાંથી ફરજીયાત વાંચવામાં આવતાં. ગાંધીજીના હૃદય પર સૌથી વધુ અસર એ હોંડુ ધર્મ ગ્રંથોએ કરી હતી તે એ બગવદ્ગીતાજી અને રામાયણ. આમાંથી પ્રાર્થના પછી નિયમીત થોડું થોડું વાંચવામાં આવતું. એવીજ રીતે કુરાન અને માયબલમાંથી પણ વંચાતું. પ્રાર્થનાની શરૂઆત એક નાની ખંજરીને વગાડી તે કરવામાં આવતી જે વાગતા બધા પોતાપોતાને સ્થાનકે બેસી જતાં. આ બપોનીસ સાંજની ચાદગીરીમાં થતું. પછી બધા એક મીનીટ શુદ્ધેવના માનમાં નત મસ્તકે બેસતાં કે નેજો અહીંસા અને શાંતીના કુત ગણાતાં. આવીજ રીતે પારસીઓના ધર્મ પુસ્તક ગન્ડ અવરયામાંથી અને મહુદીઓના પુસ્તકમાંથી પણ થોડાક ભાગો વંચતા. આ રીતે આપણે ભેળ્યું કે, ગાંધીજી પ્રત્યેક ધર્મને માન આપતાં અને પ્રત્યેક ધર્મને પોતાની રીતે બજવાની

અને સેવા કરવાની છુટ આપતાં. તેમની દ્રષ્ટીએ ધર્મ માટે ઝગડાઓ એ અમલુખી લાગતાં.

કોઈ પણ ચિજને નકકામી ન બગાડવી એ જ્ઞાન પણ ગાંધીજીને એમના પ્રભુ પ્રેમે શીખ્યું. લાખો લોકો જ્યાં જુએ મરતાં હોય અને ખાસ કરીને હોદમાં યુવજન મરીખીમાં રહેતા હોય ત્યારે તેમને એમ થતું કે એક હુકડો રોડીનો ફેડો દેવા અથવા પાણી બગાડવું એ પાપ છે. ઇશ્વરે બધાને સરખે ભાગે આપ્યું છે અને આપણે તે સરખે ભાગે લઈ આનંદ થી રહેવું ભેળ્યું. છતાં આપણામાં ના ફેટલાક હમેશા પંચ પકવાનો ખાય છે અને ફેટલાક જીવન ભર જીખમરો વેટે છે. ફેટલાકને જરૂરીયાતથી વધારે મળ્યું હોય તે તેઓએ જેમની પાસ નથી તેમને આપવું ભેળ્યું અને બગાડવું ન ભેળ્યું.

[આ લેખ દેખીશબ્દ હોવાથી લેખકની મંજૂરી વગર એનો ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

પવિત્રતા એ સૌથી ઉચ્ચ છે. પવિત્રતાનું ખરૂં નજરમાં રાખી જે પવિત્ર રહે છે, તેને ખરૂં સુખ મળે છે.
—અરો જરુજીટ.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વમાનું

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી. તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

પુલકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હાઈસ્ટ્રીઅન અગર ફનીયાના કોર્ટ પણ જાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અગર જમીન માંગે મુસાફરી કરવા ધેર કોઈ અમારી મારફતે જુઓન કરો.

ઈંગ્લીશ, આગ, ચોરી, ફક્કર, અકસ્માત, પ્લેટઆસ, વિગેરેના નીચા અને ઉત્તરાની નાપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાળના ચોપડા લખાવના રેવન્યુ ઈન્વીસ્ટિગેશન સર્વિસીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગ્યુન્ટુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ કોમર્સીયલ અને ચોઈસાપર ઈન્ટરન્યુઅલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

દુકાન ભાડે આપવાની છે

જોહાનીસબર્ગમાં કોર્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી આઝાદ કેફી સાંમે ઈન્ડિયન વસવાટના લક્ષ્યાંક, ખાસ મોકાની ખાલી દુકાન ભાડે આપવાની છે.

ભાડુ વ્યાજખી

લખો અથવા મળો :

એમ. જીશુખ — ૪૯એ, મારકેટ સ્ટ્રીટ,
ટેલીફોન નંબર ૩૩-૧૫૧૬ — જોહાનીસબર્ગ.

કરનીયર! કરનીયર!! કરનીયર!!!

એડ્વન્સ સુટ, હાઈનીબ્રુમ સુટ, વોઈસીંગ, હરેસીંગ એસ્ટ, સાઈલ વોઈ કોફીસ ટેક્સ, પુલ કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જલ્દે પધારી લાભ લેવા શુક્રશો નહિ.

—એડ્વન્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

કે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા લાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધાર્મિક પુસ્તકો

વિવેચના ભાવે કૃત ઉપનીશદ્ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મિક પુસ્તકોના સ્તોત્રપર પ્રવચન.

મથાવાસ્ય વૃત્તિ (ઉપનીશદ્ના સ્તોત્ર)	૧	૬
ગીતા પ્રવચન	૨	૩
સ્થિતપ્રજ્ઞદશન (ગીતાજીના ખીન્ન અધ્યાયના સ્તોત્ર)	૪	૦
મધુકર (વિવેચનો સંગ્રહ)	૪	૬
જીવન દ્રષ્ટી (, ,)	૨	૬

Obtainable :

INDIAN OPINION.
P/Bag, Durban, Natal.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંખા અબાધ, લીલી અબાધ, રતાળ અને સુરજની મોસમ આહુ છે. આહુ શી ૧-૩ રતલ, લસણ શી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બલર લાખ, પોસ્ટેજ જુડ. ખાસ્કીઠ ગોલ થી. ૧૦-૧ લાંબી અને રફવેર ખાસ્કીઠ થી. ૧૧-૧ ડગલ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કેમિના ઓરડરો ઉપર પુરવ્ધા આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોર્ટ પણ જાગનાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ
(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુષ્પાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

દિવાળી અને નવા વર્ષના અભિનંદન કાર્ડ

સુંદર રંગીન કાર્ડ

ફોટા રમાલ ચાર	જલ્દના નંબ ૧ ની કીમત	૨	૧
કુલની ડીઝાઈનનાળા રમાલ	" "	૨	૧
ફોટાનાળા છાપેલા કાર્ડ	ડગલ ૧ નો ભાવ	૪	૩
ધાર્મિક છાપેલા કાર્ડ	" "	૪	૩
ધાર્મિક ફોટાઓના કાર્ડ	" "	૬	૧
ધાર્મિક ફોટાઓ રંગીન	" "	૧૨	૧
ધાર્મિક કાર્ડ મોટી સાઈઝના	" "	૧૮	૧
ધાર્મિક મોટી સાઈઝના રંગીન કાર્ડ	ડગલ ૧ નો ભાવ	૧	૪
ફોટાનાળા કાર્ડ	" "	૬	૧
ફોટાનાળા મોટી સાઈઝના કાર્ડ	" "	૧૮	૧
ફોટાનાળા મોટી સાઈઝના રંગીન કાર્ડ	ડગલનો ભાવ	૧	૪
છાપેલા કુલની રંગીન ડીઝાઈનના કાર્ડ	ડગલનો ભાવ	૬	૩
છાપેલા કુલની રંગીન ડીઝાઈનના સામાન્ય કાર્ડ	નંબ ૧	૬	૩
છાપેલા કુલની ડીઝાઈનના મોટી સાઈઝના	" નંબ ૧	૧૩	૧
છાપેલા કુલની ડીઝાઈનના સ્પેશીયલ	" નંબ ૧	૧૩	૧
છાપેલા કુલની ડીઝાઈનના સુવર્ણધાર	" નંબ ૧	૩	૦

ઉપરના કાર્ડનું પોસ્ટેજ અર્થ લેવાનું માફ છે.

જલ્દી ઓર્ડર નહિ મળવાથી કદાચ કાર્ડ નહિ મળવા સંભવ રહેશે.

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 29488.
Durban.

હુંકી ખાતી

ચાલો શહેર ભણી

લેખક: ચક્રવર્તી રાજગોપાલાચાર્ય (અનુ. સુ. કે.)

“હું આ ગામની મહી મહીને ઓળખું છું. ખાવાની કષ્ટ મીઠા ક્યાં મળે છે, કષ્ટ હલકી છે અને કષ્ટ ઉત્તમ છે—એ બધું હું જાણું છું. પરંતુ સુખ્યમ્માની મીઠાઈની બધી જગ્યાએ તારીફ ચાલે છે, એને મેં કદી ચાખી નથી. તે બાઈ અને મીઠાઈ ચાખવાની તક જ આપતી નથી!” નર-માખ માદા-માખને આમ કહી રહી હતી.

“તમે કહે છે એ બરાબર જ છે. મેં પણ કેટલીયે વાર પ્રયત્ન કરી નેમો, પણ હંમેશાં પોતાની મીઠાઈને તે લોકો રાખે છે. પાસે પહોંચીએ કે તરત જ તે હાથ વડે આપણને દુર ઠેલી દે છે,” માદા-માખ બોલી.

સુખ્યમ્મા એક ગરીબ વિધવા બાઈ હતી. તેનો પતિ જીવતો હતો સારે તે સાધારણ વેપાર કરતો હતો. પરંતુ ધરની કંઈક ઠેકાણે પડ્યા જેવી રીતિ થઈ ત્યાં તે તેનું અવસાન થયું. કોઈ પણ રીતે મુશ્કેલીઓ વેળીને સુખ્યમ્મા પોતાનું તેમ જ પોતાના પુત્રનું શુભરાત ચલાવતી હતી. એક રૂપિયા નાં તે નારિયેળ અને ગોળ લઈ આવતી. તેની તે મીઠાઈ બનાવતી અને તેનો છોકરો એને બહાર વેચી આવતો. તે એક ચાળમાં ૧૮૮ જેટલા કકડા ગોઠવી આવતી. તે બધાના બે રૂપિયા ઉપજતો. એ રીતે એક રૂપિયા જેટલો કાપડો થતો. માઈકરો એટલાથી શુભરાત ચલાવી લેતી.

તેનું નેમને બીજા માણસે પણ મીઠાઈ વેચવાનું શરૂ કર્યું. પરંતુ ગામ નો લોકો સુખ્યમ્માની જ મીઠાઈ લેવાનું પસંદ કરતા. કારણ કે બધાં જાણતાં હતાં કે, તેને ચોખ્ખાઈનો, એકાગ્રતાનો બરાબર ખ્યાલ છે. છોકરાંએ તેની મીઠાઈ એટલા માટે મમતી હતી કે, તેના કકડા જરા મોટા હતા અને ચાવવામાં નરમ પણ હતા.

કેટલાક દિવસ પછી ગામમાં વિલા-યતી રીતની મીઠાઈઓની એક દુકાન ઉઘડી. તે મીઠાઈઓ ક્યાંમાં તેમ જ નાની નાની શીશીઓમાં વેચાતી હતી. એમની કિંમત પણ વધારે ન હતી. ક્યાંક બહાર ગામથી એ મીઠાઈઓ આવતી હતી. દુકાનદાર ચુરુ હતો. તે ઘરાંકા બાથે દસી હસીને વાત કરતો હતો.

સુખ્યમ્માની મીઠાઈ હવે ઓછી ખપવા લાગી. હ મહિના સુધી તેણે જેમ તેમ કરીને ચલાવ્યું. પછી તેનો ધંધો એકદમ બંધ પડી ગયો.

બિચારી સુખ્યમ્મા બેચેન બની ગઈ. તેણે પોતાના દીકરાને પેલી દુકાનમાં નોકર તરીકે રખાવ્યો. દુકાન દાર તેની સાથે વારે ધડીએ દમદમી કરી કરતો. ડરના માર્ગે એ છોકરા-નો મુંદર ચહેરા પણ વિચિત્ર દેખાવા લાગ્યો.

“જેમ, તું તો મને તારી પાસે જરાવ આવવા દેતો ન હતો ને? તારું એ શાણપણ હવે ક્યાં ચાલ્યું ગયું?” નર-માખી એ બાપડા છોકરાના કાન માં અણઅણવા લાગી. બિચારા છોકરા ને એને ઉડાડતાં પણ બીક લાગતી હતી. તે શેઠના તરફ જ તાકી રહેતો હતો. કારણ કે ને તેનાથી નાનીથી પણ મક્કલ થઈ જતી, તો શેઠ તેની સાથે બહુ ધુરી રીતે વર્તીવ કરતો હતો અને કોઈ કોઈ વાર એ બાપડાને તમાચો પણ લગાવી દેતો હતો.

“બીચારો! ધણી જ દુઝળો પડી ગયો છે!” એમ કહેતી નર-માખ મીઠાઈની એક ખુશી તાસક પર જમીને બેઠી.

માં નાખી બહાર કાઢી નાખે છે!” સુખ્યમ્માને આ સાંભળીને બધી નવાઈ લાગી. કારણ કે તેણે શહેરી આદતો નરી આંખે કદી જોઈ ન હતી, તેમ જ એ વિષે સાંભળ્યું પણ ન હતું. છોકરાએ આમળ કહ્યું: “ત્યાં બધી જાતિના લોકો બીડી પીએ છે, મા! હાથપમ ધોવા વિના જ

૨૧ અને મનનો પરરપર સંબંધ વિચારીએ. પ્રત્યેક ટેવની પાછળ મનની ક્રિયા હોય છે જ. જો મન કામ ન કરતું હોય તો એકલા શરીર ના અવયવો તો પ્રાણ વગરના છે, જડ છે, એ સ્વયંકામ કરતા નથી. એક જીવતા માણસના શરીર ઉપર માંખ બેસે છે એટલે તરત મન હુકમ કરે છે કે માંખ ઉડાડ અને હાથ કામ કરવા લાગી જાય છે. પણ એક સખ ના શરીર ઉપર માંખ બેસશે તો હાથ ઉડાડશે બરા? નહીં જ, કારણ ત્યાં મન મરી ગયેલું છે. એવી રીતે જેમનું મન મરી ગયું છે એવા જીવતા માણસો પણ આપણને મઠાં જેવાં લાગે છે. તેઓ આજસુ અને પ્રમાદી બની પડી રહે છે. એટલે જ્યારે પણ આપણને કોઈ માણસ યાંત્રિક રીતે કામ કરતો જણાય ત્યારે પણ એનું મન તો કામ કરતું જ હોય પણ એકવાર મને હુકમ કર્યો અને પછી વારંવાર એ ક્રિયા કરવાથી મન ઉપર એનો સંસ્કાર દબ થાય છે અને એ ટેવનું સ્વરૂપ પકડે છે. ટેવોની જીવનમાં જરૂર છે કારણ એથી માણસનું જીવન ધડાય છે. પહેલી ક્રિયા વખતે એનો બોલો મન ઉપર હોય છે એટલે મન ક્રિયા કરે છે એમ આપણને લાગે છે પણ પછી પણ મન ક્રિયા તો કરે છે પ્રજ્ઞ પેલો બોલો મહાવરાને લીધે લાગતો ન હોવાથી જાણે સદંજ એ કામ થતું હોય અને મનને કંઈ ક્રિયા કરવી પડતી ન હોય એમ લાગે છે.

માણસે બરાબર ટેવો ન પડે એ માટે સાવધ રહેવું જોઈએ. બાકી સારી ટેવો પાડવી એમાં ગુલામ બનવા નો સવાલ ઉભો થતો નથી. માણસે

ખાવાની ચીજોને ખાઈ છે.” માંખે કહ્યું: “બસ કર મેટા! મને આવી વાતો સાંભળવી મમતી નથી. હવે તું કદી શહેરમાં ન જતો.” પરંતુ છોકરો તો આમળ બોલતો જ ગયો: “મામા પણ સિગારેટ પીએ છે, મા!”

સુખ્યમ્માએ કાન પર હાથ રાખીને કહ્યું: “રામ, રામ!”

નર-માખીએ પોતાની પત્નીને કહ્યું “મા મેટાની વાત સાંભળી કે? ચાલો આપણે પણ શહેરમાં જઈએ. છોકરા એ શહેરના ગુણોનું જે વર્ણન કર્યું છે તે પરથી મને લાગે છે કે, આપણે માટે રહેવા યોગ્ય સ્થાન શહેર જ છે.”

“હા, હા, ચાલો, કોઈની મઠી ઉપર આપણે ચોટી જમીને આરામથી બેસી જઈશું. આપણી પાસે કોઈ ઓછું ટીકટ માગનાર છે?”

—નવજીવનમાંથી.

ટેવ અને બાળ માનસ

સત્ય બોલવાની ટેવ પાડવી, પ્રમાણીક રહેવાની અને વર્તવાની ટેવ પાડવી જોઈએ. ગુલામી તો જે વસ્તુ કરવાની ઇચ્છા ન હોય તે કરવી પડે તેમાં છે એટલે સદૃશ્યોની ટેવ પાડવી એ, અને અન્યક પ્રકારનાં કપડાંલતાં પહેરવાની કે રીતરિવાજ પાળવાની ટેવ પાડવી એ વચ્ચેનો ભેદ સમજવો જોઈએ. બીજા પ્રકારની ટેવમાં સંનેગો પ્રમાણે ફેરફાર કરવા જોઈએ એ તો તદ્દન દેખીતું છે અને ત્યાં જ માનવની વિવેકબુદ્ધિએ કામ કરવાનું હોય છે.

બાળક હંમેશાં પોતાના આસપાસ ના વાતાવરણ અને વ્યક્તિઓના જીવન માંથી ધણું ઝીલે છે. એટલે જ આપણે એનામાં નિયમ પાલનની ટેવ પડે એમ ઇચ્છતા હોઈએ એ તો તેને માટેનું યોગ્ય વાતાવરણ, સાધનો વગેરે તેને પુરાં પાડવાં જોઈએ. આપણા પોતાનામાં નિયમપાલનની જેટલી તીવ્રતા એ જોશે તેટલા પ્રમાણમાં એ પણ નિયમ પાલનને માટે આગ્રહી બનવા પ્રયત્ન કરશે. કદાચ બહારથી આપણને ધણી વાર એનામાં નિયમપાલનનો અભાવ દેખાય તો તેથી એમ ન માની લેવું કે એને માટેના એના પ્રયત્નો ચાલુ નહિ હોય. પણ કોઈ બીજા અવરોધોને લીધે એ એમાં સફળતા ન મેળવતો હોય એવું બને. આથી તે અવરોધો ક્યા છે તે શોધી દુર કરવામાં આપણે એને મદદ કરવી જોઈએ. જે કામ માટે આપણે એનામાં રસ ઉત્પન્ન કરી શક્યા ન હોઈએ તેવા કામમાં નિયમ પાલનની આશા તેની પાસે રાખીએ તો તેમાં નિરાશ થવાનો વખત આવે

ખરો. એટલે પ્રથમ એ કામ માટે એનો રસ ઠેગવો જોઈએ.

બાળક તો તમે ઇચ્છા કે ન ઇચ્છા તો પણ અનુકરણ કરવાનું જ છે. એટલે બાળકની આસપાસનું વાતાવરણ એના વિદ્યાસને પોષક હોય તેવું હોવું જોઈએ. જે વાતાવરણ અશુદ્ધ હશે અને એની આસપાસની વ્યક્તિ એના આચારણ અસામાજિક હશે તો બાળક એવા આચારણનું અનુકરણ

કરવા પ્રેરણા તો આપણને નવાઈ ન લાગવી જોઈએ. પણ એવું બને ખરું કે એકવાર તો એ પ્રમાણે એ અનુકરણ કરે પણ એનાથી જે અનુભવ એને થાય એમાંથી શીખીને એ પોતાનું આચારણ બદલે પણ ખરો. એ બધું છતાં બાળકને સુંદર વાતાવરણ આપવું એ આપણી ફરજ છે એમાં શંકાને રચાન નથી.

—‘નવા માનવી’માંથી.

ગુજરાતી વાર્તા હરિકાંઈ

આફ્રિકામાં વસતા સાહિત્યકારોને પ્રેરણાદન અને વેગ આપવાના તથા સંબંધિત સર્જનાના આશયથી મુખ્ય સંપદ, કંપાલા સાહિત્ય વિભાગ તરફથી ગુજરાતી વાર્તાઓ માટે એક દરીયાઈ યોજનામાં આવે છે. નાના મોટા સૌ કોઈ પ્રકારના વાર્તા લેખકો માટે આ દરિયાઈ ખુલ્લી છે અને એ માટે પ્રવેશ શી નથી. દરેક વાર્તાકાર પોતાને એક લાગતી પોતાની વધુમાં વધુ બે વાર્તાકૃતિઓ મોકલી શકે છે. આમાં સૌ કોઈ લેખક બિરાદારોને ભાગ લેવાનું અમારું હાર્દિક નિમંત્રણ છે. ગુજરાતના અગ્રમુખ સાહિત્યકારો અને વાર્તાકારોના આ વાર્તા દરીયાઈમાં એક વાર્તાની પસંદગી કરવામાં અમને સાથ અને સહકાર છે.

પહેલું ધનામ : એક જ વાર્તાકાર માટે જન્યુતિ વાર્તા ‘દરિયાઈ સુવર્ણચંદ્રક’.

બીજું ધનામ : બે વાર્તાકાર માટે દરેકને એક એક ગોલ્ડેપ પારકરેન ‘પાર’.

ત્રીજું ધનામ : ત્રણ વાર્તાકારો માટે દરેકને એક એક બીજાને ટેબલ ઘડિયાળ.

શરતો અને નિયમો

આ વાર્તા દરિયાઈ સમસ્ત આફ્રિકા ખંડના કોઈ પણ ભાગમાં વસતી ગુજરાતી બોલતી પ્રજા માટે ખુલ્લી છે. ગુજરાતીમાં લખેલી વાર્તા મોલીક હોવા ઉપરાંત આફ્રિકામાં વસતા ગ્રીષ્મ ભૂમિ સમાજમાં ખનતા રોજબરોજની ખનાવોમાંથી થી કાઢેલી હોવી જોઈએ. અને આજ સુધી તે ક્યાંય પ્રસિદ્ધ થયેલી કે સુદિન થયેલી ન હોવી જોઈએ.

(૨) દરેક લેખક વધુમાં વધુ બે વાર્તાઓ મોકલી શકશે. તે દરેક વધુમાં વધુ ૩૫૦૦ શબ્દોથી વધારે લાંબી ન હોવી જોઈએ. વાર્તાની નીચે વાર્તામાં કુલે ટેબલ શબ્દો છે તે ગણીને તેની સંખ્યાનો આંકડો જણાવવો. દરિયાઈ માટેની વાર્તા ઉપર તેમજ પરબીડીયા ઉપર વાર્તા હરિકાંઈ વિભાગ એમ સ્પષ્ટ લખવું.

૩. કામળની એક જ બાજુએ લખેલી વાર્તાના મધ્યે લેખકે પોતાનું નામ કે તખલ્લુસ કંઈ જ ન લખવું, પરંતુ પુરું નામ-સરનામું બીજા કાગળ ઉપર વાર્તા સાથે મોકલવું.

૪. વાર્તા અંગે સારે મોકલી શકાય છે પરંતુ તે માટેની છેલ્લી તારીખ ૧૫મી ઓક્ટોબર ૧૯૫૭ છે. સાર પછી મળેલી વાર્તાઓ વાર્તા દરિયાઈ માટે સ્વીકારાશે નહિ.

૫. પરીક્ષકોની સમિતિ સમક્ષ, તંત્રી યા તેના પ્રતિનિધિના પ્રથમ વાચનમાંથી પસાર થયેલી ઉચ્ચકક્ષાની વાર્તાઓ રજૂ કરવામાં આવશે. વાર્તાની એકતાનો કમ પરીક્ષકોની સમિતિ નક્કી કરશે અને તે મુજબ બદલે કરેલાં ધનામો વહેંચાશે.

૬. વાર્તા દરિયાઈ માટે આવેલી વાર્તાઓમાંથી ‘જન્યુતિ’માં છાપવા યોગ્ય જે કોઈ વાર્તા હશે તે વાર્તા ‘જન્યુતિ’ માટે રાખવામાં આવશે અને યોગ્ય સમયે છપાશે. આ કક્ષાની પસંદ થયેલી કથાઓ કોઈ પણ સંજોગમાં પાછી આપવામાં આવશે નહિ યા લેખક તે વાર્તા બીજે છાપવા આપી શકશે નહિ.

૭. વાર્તા દરિયાઈ પુરી થયે બાકીની વાર્તાઓમાંથી જે જે વાર્તાઓ ‘જન્યુતિ’ના ધોરણને સ્વીકાર્ય હશે તે વાર્તાઓ અનુક્રમે સમયानુસાર ‘જન્યુતિ’ માસિકમાં પ્રગટ કરવાનો હક્ક સંપાદકને રહેશે. અસ્વીકાર્ય વાર્તાઓ પરત કરવામાં આવશે.

૮. આ દરિયાઈનું પરિણામ ‘જન્યુતિ’ના અંકમાં બદલે કરવામાં આવશે.

૯. ધનામી વાર્તાને પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરવાનો તેમજ આપાંતર કરવાનો અર્થવા બીજા કોઈ રીતે અંચર કરવાનો અધિકાર ‘જન્યુતિ’ કામલપત્રો રહેશે. જેનો શક્ય હશે તો યોગ્ય પુરસ્કાર આપવામાં આવશે. છતાંય લેખક પોતાના સંપ્રદર્શમાં તે વાર્તાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

૧૦. વાર્તાઓની ગુણવત્તા નક્કી કરવા સિવાયની બીજી બધીય બાબતો

માં તંત્રીનો નિર્ણય છેવટનો અને કાયદેસર બંધનકર્તા ગણાશે અને ઉપર ના તમામ નિયમો વાંચી જ બાંધ લીધા છે તેમ ગણાશે.

વાર્તાઓ મોકલવાનું સરનામું : અખાલાલ ભવસાર, સંપાદક : ‘જન્યુતિ’ મોકલ નં. ૭૨૬, કંપાલા.

કદરદાની

એક વાર એક ઉમરાવે રાતને વખતે મિજબાની ગોઠવી હતી. ધરાનને શાહ અખાસ મુખ્ય મહેમાન તરીકે હતા. મિજબાનીમાં શાહે દાઢ ખુબ પીધો અને નશામાં ભાન બૂલી તે ઉમરાવના જ્ઞાનખાનામાં દાખલ થયા મથો. જ્ઞાનખાનાની ઝોરતો એ જોઈને ખુબ અમરાધ મધ. પરંતુ જ્ઞાનખાનાના દરવાજા ઉમેલા દરવાજા શાહેને અંદર દાખલ થતાં દોમતબેર અટકાવ્યો.

શાહની સામે આવી દોમત વાપરેલી જોઈને ઉમરાવ ડરી ગયો. તેને થયું કે, શાહ તેના ઉપર જરૂર નાખુશ થશે. એટલે તેણે બીજે જ દિવસે પેલા દરવાજાને નોકરીમાંથી હપ્તસદ આપી દીધી અને શાહ પાસે જઈને એની માફી માગીને કહ્યું : “ખુદાવંદ, મારા દરવાજા મધ રાતે આપની સામે જે ગેઅદબી કરી હતી એ બદલ મેં એને નોકરીમાંથી ફારમ કર્યો છે. આપ એને આપની ખુશી મુજબ સજા કરી શકો છો.”

શાહે એ દરવાજાને પોતાની પાસે તરત જ હાજર કરવાનું ફરમાન આપ્યું.

બિચારો દરવાજા બધી યરયરતો આવીને ઉભો રહ્યો.

શાહ અખાસે ગંભીર અવાજે ઉમરાવને કહ્યું : “તમે આને નોકરીમાંથી છુટો કરો છો એ મને અમ્યું. હું હવે એને મારા અંમરક્ષોના સરદાર તરીકે નીમું છું. પોતાના જ્ઞાનની પણ પરવા કર્યા વિના મારા જેવા શાહેને પણ ગેઅદબી કરતાં અટકાવનાર એ બહાદુર માણસ ની યોગ્ય કદર થતી જોઈએ.”

—મુકુલભાઈ ‘લોકજીવન’માંથી.

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-સોપાન

લાલુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉં દર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની લાવના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુટુંબને સર્વ સજ્જોને પ્રિય થઈ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

છુટક નક્કલ દેશમાં ૬૫ ન. રો.

વિદેશમાં શી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ : દેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં શી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબહાર, ઘેરેક રોડ,

મુંબઈ ૧.

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવનવનું

—સન્સ એફ ઇન્ડિય અને બેનેલોન્ડ સોસાયટીના ગ્રાન્ડ પ્રેસીડેન્સ રેવરન્ડ ને. ડબલ્યુ. મેસીએ ૮મી સપ્ટેમ્બરે એ સંસ્થાની વાર્ષિક ગ્રાન્ડ સોલની બેઠક કેપટાઉનમાં ખુલ્લી મુકતાં કહ્યું હતું કે આ સોસાયટી સાઉથ આફ્રિકામાં રીપબ્લીક રચનાય તે સામે મરજીત વિરોધ કરશે. આમારે રીપબ્લીક નથી બોલવું. પણ ખ્રીસ્તીય ધર્મનવેદ્ય અને પ્રભુ સાથેના આમારો મુક્ત સંપર્ક રહે એજ અમારી આદ્ય છે. તેમજે વધુમાં કહ્યું કે દેશના ભલા માટે અને મિત્ર જાતિની સંસ્થાઓ માટે સરકાર ની ફેરબદલી આવશ્યક છે.

—ઈસ્ટ લંડનમાં ૩૦ કલાકના ચાલુ વર્ષે ૫૬૧ ૧૨મી સપ્ટેમ્બરના રાત્રે ૭૦ માઇલની ગતિથી પવન વાગ્યો હતો જેથી ટેકાંક છાપરાં અને ઝાડો ઉખડી પડ્યા હતાં. ઇંગ્લંડથી આવેલી સીટી એફ પોર્ટ એલીએમેય રડીમર ગોદીમાં બાંધેલી હતી તેનાં બંને તારનાં દોરડાં તુટી જવાથી તે સામે કિનારે તણાઈ મૂક હતી. એમાંના પચાસેક પેસેન્જરોએ અપુર્વ શાંતીથી એ દ્રશ્ય જોયું હતું. રડીમર કિનારે અથાગ જવાથી એક કુટુંબ ગાયકું એજન્ટના પહેલું નેથી સુકી ગોદીમાં જવા માટે બીજે દિવસે તેમાંના માથ ખાલી કરવા માંડ્યો હતો.

—યુર્વ કેપમાં ૧૮૫૮માં જર્મન વસા હોના આવી વસેલા તેની સ્મૃતિમાં એ વિભાગની જર્મન ચર્ચોમાં આવતા વર્ષના સપ્ટેમ્બરની બીજી તારીખે ઇસ્ટ લંડનમાં અને ચોથી તારીખે કીંગ વીલ્મ્સ ટાઉનમાં શતાબ્દિ ઉજવવાની તકવારી થવા માંડી છે.

—કેપટાઉન યુનીવર્સિટીમાં કાયદાનો અભ્યાસ કરતા મી. નેવીલ રૂપીન નામના એક આફ્રિકન વધાર્થી અને ફેટ્ હેર ક્રાઇવેનના મી. લવગેર મુટાગ્યા નલેગ્ગે નામના આફ્રિકન વિદ્યાર્થી પાંચમી સપ્ટેમ્બરે એરથી ધાના ગયા છે. તેઓ ત્યાં ત્રણ દિવસ રોકાઈને નાયજીરીયામાં ઇન્ટરનેશનલ રેડુડન્ટસ કોન્ફરન્સની વાર્ષિક મીટીંગમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ચોદ હજાર રેડુડન્ટોવતી હાજરી આપવા જશે. આ કોન્ફરન્સના એજન્ડામાં દક્ષિણ આફ્રિકાના એડે-મીક ક્રીડમની આડખીલીની વિવિધ પણ સમાવેલો છે.

—દક્ષિણ આફ્રિકાની પબ્લીસિટી એશો શીએશનની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ ચાલુ માસમાં કોમ્પ્લેટ ખાતે મળશે જેમાં રેડીશીયન ફેડરેશન અને મોઝામ્બીક પ્રાંતના ડેલીગેટ પણ હાજરી આપશે.

—એકપાનની એક ડાઇ કલીનીંગ પેટી માં બીન-યુરોપીયન વિભાગમાં કલીનીંગ માટેના કપડાં ઉધરાવનાર રોકન નામનો ૩૫ વર્ષનો એક આફ્રિકન છેલ્લાં ૭ વર્ષથી પગાર અને કમીશન મળી માસિક એકસો પાઉન્ડ કમાય છે જે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઉંચામાં ઉંચો પગાર મેળવનાર મનાય છે.

—સપ્ટેમ્બરની ૨૦ થી ૨૮ સુધી ટ્રાન્સકાઇનું પાટનગર અમટાટા શહેરની મ્યુનીસીપાલિટી ૭૫મી જન્મતી ઉજવશે.

—યુનીયનમાં પોસ્ટલ એડર્સ પેકી ૧લી એપ્રિલથી પાંચ પાઉન્ડ વાળા એકેક પણ એક ધીલીંગના કમીશનથી મળતા યશ એમ જનરલ પોસ્ટ એડર્સ તરફથી પ્રસિદ્ધ થયું છે.

—ક્રીસ્ટની નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની બેલોમફન્ડનમાં ૧૨મી સપ્ટેમ્બરે મળેલી વાર્ષિક કોંગ્રેસમાં યુનીયનના ન્યાય પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટ ૧૮ મા વર્ષ માટે એ પાર્ટીના લીડર ચુંટાયા છે.

—સપ્ટેમ્બરની ૧૨મી તારીખે સમગ્ર યુનીયન પર ચાર માઇલની જડાઇનું વાદળ વરસાદથી ઘેરાયું હતું જેથી દેશ વિદેશનાં એરપોર્ટોની સર્વિસમાં ખલેલ પડેલી. હંડી સાથે યુનીયનના દરેક

વિભાગમાં વધુ પડ્યાથી ક્ષમરેનો નવ લાખ પાઉન્ડો મીલીસનો પાક નાશ થવાની દહેશત હતી તે મટી જવાથી પ્રાર્થનાઓ થઇ હતી.

—સપ્ટેમ્બરની ૧૦મી તારીખે કેપટાઉનના ટેબલ માઉન્ટન પર સવારે રેનો-બરફ પડ્યું હતું જે આ ખતુમાં ત્રીજી વારનો બનાવ છે. ટેમ્બ્રેચર બરીબ ડીમી પર ઉતર્યું હતું.

—યુનીયનનાં પોસ્ટ ખાતાંએ જાહેર કયું છે કે પોસ્ટમાં એક રવાના કરતી વખતે તે કોસ કરેલી હોય કે નહીં તે પણ બે પેનીના સ્ટેપથી જ જાણ શકે છે ખુલ્લા કરવામાં આજી રહેશે તે જાણવા લેવામાં આવશે.

—હાઈલીસપુર્ટ કેમ નજીક લીડન વેધશાળાનું નવું રેશન હમી સપ્ટેમ્બરે ફેબ્રુઆરી પ્રધાન મી. એચ. વીલ્કને ખુલ્લું મુક્યું હતું. આ પ્રસંગથી નવું ૩૦ ઇચનું મીરર ટેલેસ્કોપનો વપરાશ શરૂ થયો છે.

—પ્રીટોરિયાથી પ્રસિદ્ધ થયેલ આંકડા મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકાથી ગયે વર્ષે ૧૭,૫૦,૦૦૦ પોંડની કિંમતનો દારૂ કુનીયાના વિવિધ દેશોમાં મોકલાયો હતો. સૌથી વધુ ખરીદી ઇંગ્લેન્ડે કરી હતી.

—ઈસ્ટ લંડનની વસતી હમણાં ૧,૧૮,૪૦૦ ની મનાય છે જેમાં ૪૭ હજાર ગોરા ૬૩ હજાર આફ્રિકનો ૬૬૦૦ કલડો અને ૧૮૦૦ એશીયાટીક છે.

કળિયુગ ને વીસમી સદીમાં !

(ચક્રધારી)

જાણી દ્યો રે ! તમે આ યુગનું નવનીત,
'કળિ' 'વીસમી'માં થાય છે બધું ચિપરીત !
દાકતર બન્યો આજ, જગનો મોટો દેવ,
વકીલનો ધંધો યથો આજ ખખર ઢાળી !
ઢિવાલો 'સુવચન' કેડે જાણે સંઘરસાન,
દવા જીવન દાંતા, જાણે કે અદ્ભુત ધાન !
'થર' થયો નદશટ, બન્યો પગારદાર નોકર,
વિદ્યામીનની ગોળાઓ, જાણે કે અમર ફળ !

ફિલ્મો કરવા માંડી રે ! ફુનીયાને દિવાની
અર્થસંચય કરી, રે ! બનાવી ફુનીયાને પોલી !
ગુલાન થયો દિવાનો; બન્યો ફાંસ માફ.
સંદારથે 'બોળ' થયો, જાણે પ્રજાનો પ્રજા !
સમાજ ફેરા સજ્જન બન્યાં પ્રથમ રે ! શુંડા,
સાહસીને પાડે નીચે, ને પોપી રજાં ગણિકા !
સાધુ બન્યા ડાકુ, બ્યાં ભાં લામ જ જુએ,
લામ આવતા ન મૂકે, ધર ફાડે છે રત્ને !
ધર્મ થયો નષ્ટ ને કહ્યું ન રહ્યું બાકી,
દેવદેવી મૂર્ખા ઉગે, ને પૂજે છે નટનટી !
આવા તો કોતુક ધણાં ફેલા ન આવે પાર,
બીનાં છે અશ્લીલ ધણાં, ન કહેવામાં સાર !

ગોરા કરતાં આફ્રિકનોની વસતી વધવાનો ઇસ્ટ લંડનના દત્તિહાસમાં આ પહેલો જ પ્રસંગ મળાય છે. લોકશાસનોમાં ૫૧ હજાર અને ચહેરના વિભાગમાં ૧૨ હજાર આફ્રિકનો છે. ૧૯૫૧-૫૬ની આફ્રિકનોની વસતીમાં ૨૯ હજારનો વધારો થયો છે બ્યારે ગોરાઓનો વધારો એજ સમયમાં ચાર હજારનો થયો છે.

—યુનીયનના મવર્ન જનરલ ડો. ઇ. જી. જનસન પતિન સહિત ઇંગ્લંડ અને યુરોપના પ્રવાસે ગયેલા ત્યાંથી ૧૩મી સપ્ટેમ્બરે કાનોવન કાર્ટલમાં પુનઃ કેપટાઉન ખાતે આવી પહોંચ્યા હતા.

—ટ્રાંસવાલના શેલકમ શહેરે બહાર પાડેલા ખખર મુજબ તેની આસપાસ સોનાની છ ખાણોમાં વાર્ષિક ત્રણ કરોડ પાઉન્ડનું સોનું ઉત્પન્ન થયું હતું એમાં ૪,૪૦૦ ગોરા અને ૩૪ હજાર આફ્રિકનો કામ કરે છે. ૨૭ શાફ્ટ અને ૪૩૦ માઇલની ભુમર્મની શયુંગો છે. વાર્ષિક પાંચ લાખ ટન ચોરપત્થરો દળવામાં આવે છે.

—સાઉથ આફ્રિકન મેટ્રીક્સ કોંગ્રેસની ૪૧મી કોન્ફરન્સ ડરબનમાં આ માસમાં મળી. જેમાં એક હજાર ડોક્ટરોએ હાજરી આપી છે જગતના પચીસ જેટલા મશહૂર મેટ્રીક્સ અને સરબન્ રેપીડાલીસો પાંચ રચનાએ મળનારી ૯૦ મીટીંગ પેકી અને તેટલીમાં બ્યાખ્યાનો આપશે એઓ પેકી સાત યુનાઇટેડ રોટથી એક ચોરટીયાથી અને બીજા ઇંગ્લંડથી આવે છે. આ કોંગ્રેસમાં સવાસો ડોક્ટરો તેમના કનસલ્ટીંગ સાથે ફાઉન્ટન પેનની સાઇક્રની 'વોર્ક-ટાઈ' દ્વારા સંપર્ક રાખશે.

—નોર્થન ટ્રાંસવાલમાં ધી વેન્દાલેન્ડ ટ્રીટીંગ કંપની પ્રો. લીમીટેડ નામની હોલસેલ વેપારીની પેટીના સાતેસાત ડિરેક્ટરો આફ્રિકનો જ છે જેમજે સીયાસા ટાઉનમાં વિશાળ પાયા પર મકાન બાંધીને એ વિભાગની ૧૮૦ જનરલ ડીલરની દુકાનો સાથે વેપાર ચલાવે છે. આ પ્રકારનું આફ્રિકનોનું આ પહેલું જ સાહસ છે. જે સફળતાથી ચાલે છે.

—અસુરોની ચીફ રોટ્સનસ માન્ટસેબો હાલમાં બ્રીટનની મુલાકાતે ગયેલી છે. તેણીને માસેથી બસ્ટોલેન્ડ આફ્રિકન કોંગ્રેસે કોમનવેલ્થ રીસેશનના રોટ સેક્રેટરી પાસે અસુરોલેન્ડ માટે ધારા સભા સહિત પ્રત્યે માગણીઓ રજૂ કરવાની સૂચના કરી છે. બીજી ચાર પેકી એક નિબ્ધપતિ કમીશન નીમવાની, રેસીડન્ટ કમીશનનરને દુર કરવાની, બેનિલાસ બસ્ટોની સંમતિ સિવાય એ પ્રાંતને યુનીયન સાથે ન જોડવાની પ્રતિજ્ઞા કરવાની અને અસુરોલેન્ડમાં રંમબેદને ગેરકાયદે દરાવવા સંબંધી છે.

—જોહાનીસબર્ગની ડાઈમાં ચાલતી હાથ ટ્રીઝનની તપાસ અંગે ખ્યાલના વિદેશના સાક્ષીઓની ઉપસ્થિતતા માટે સપ્ટેમ્બરની ૧૧મી થી ચાર માસ માટે મોકલે રખાવાની બંધાવ પક્ષની માન્યતાને સ્વીકાર થયો છે, જેથી ૧૯૫૮ના ન્યુઝીલેન્ડની ૧૩મીએ ફરીથી ડાઈ ચાલુ થશે. આ અંગે ખ્યાલ પક્ષના એક એડવોકેટ મી. વી. સી. બેરેન્ડ ઇંગ્લેન્ડ અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ જવાના છે.

—જોહાનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલિટી તેની ટ્રાંસપોર્ટ સર્વિસમાં ડાઈ અપાઈ હેઠ હાથલ નહિ કરશે તો મોટર ફરીયર ટ્રાંસપોર્ટેશન એક્ટની રૂએ લોકલ ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડ તેને ફરજ પાડશે એમ સુચના આપી છે. મ્યુનીસીપાલિટીને એકલા ન્યુલેન્ડના રસ્તા માટેના અપાઈ હેઠમાં વાર્ષિક વીસ હજાર પાઉન્ડ વધુ ખર્ચ થાય એમ છે.

—કેપના ક્વીન્સટાઉન, શહેરના મુખ્ય રસ્તા પર આવેલી એક માળની બંધુ બીલ્ડિંગ તા. ૮મી સપ્ટેમ્બરની રાતે આગથી બરિમ્ભુત થઈ અઘ હતી જેના બડકા ૨૨ માર્કલ પરના ફોર્મરો એ પથુ જોયા હતા. આ આગથી સીસોર હજાર પાઉન્ડનું નુકસાન થયું છે. બીલ્ડિંગના માલિક ટાઉનના ગેમર હતા.

—જોહાનીસબર્ગના મીડોઝ લેન્ડ અને બીજા નેટીવ ટાઉનશીપમાં ઝુંબ અને બસ્ટો ડોમ વચ્ચે તા. ૧૫મી સપ્ટેમ્બરના રવીવારે મારામારી થતાં ૩૨ માથુસો માર્યા ગયા છે અનેકને ઇજા થઈ છે. ચારસો પોલીસો એ વિસ્તાર માં શાંતિ સ્થાપના પહેાંચી ગયા હતા.

વિદેશની વિવિધતા

—ટોક્યોનાં સોવીયેટ એમ્બસી ખાતા માં ત્રીસ જાપાનીઝ વિદ્યાર્થીઓએ સુત્ર પત્ર સાથે સરવસરે જઈ રશીયન ન્યુક્લેર અખતરાનો વિરોધ રજુ કર્યો હતો એમથી ખાતાના અંગ્રી એમ. સાવોસ્કીને તેઓને કહ્યું હતું કે જ્યાં સુધી ખીટન અને અમેરીકા તેમના અખતરા બંધ ન કરે ત્યાં સુધી રશીયાથી બંધ ન થઈ શકે.

—વિશ્વના ધનિકો પૈકીના એક સૌથી વધુ ધનવાન ગણાતા સહમત આગા ખાન ખીટનમાં ૭,૦૯,૦૦૦ પાઉન્ડની મીલકત રજૂ થયા છે એમ લંડનમાં ૧૧મી સપ્ટેમ્બરે જાહેર થયું છે ડ્યુટી જતાં ચોખ્ખી મિલકત ૫,૭૮,૩૩૪ પાઉન્ડની રહેશે.

—લુસાકામાં ૧૨મી સપ્ટેમ્બરે બોઝવેલ ના સરકસમાં ગ્રેફોની બેઠકમાં ડાઇ પથુ જતના બેદબાવ વિનાની વ્યવસ્થા થઈ હતી, જેને જી. મી. રેન્લી બોઝવેલે અપાઈ હેઠની ફરીયાદ સાંભળવા પછી

“નો ડીરેક્ટીવેશન” નો ઓર્ડર આપ્યો હતો અને હવેથી નાતિ કે રમતે જોયો વિના ટીકીટો અપારો એમ કહ્યું હતું.

—ન્યુયોર્કમાં એમ સાધાર માનવામાં આવે છે કે યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીના પ્રમુખ તરીકે બહુધા ન્યુઝીલેન્ડના સર લેઝલી મનરો ચુંટાશે. એમના હરિક તરીકે લેખાનીજ ના વિદેશ પ્રધાન ડો. ચાર્લ્સ મલીક છે.

—ન્યુઝીલેન્ડના નાયબ પ્રધાન મી. કાય હોલીથોર્પે સપ્ટેમ્બરની ૫ મી તારીખે વેલીંગ્ટનમાં કહ્યું હતું કે ન્યુઝીલેન્ડની સરકાર ન્યુક્લેર હથિયારોનું સંપાદન નહિ કરશે અને તેનાં સંમતનું મયક પથુ નહિ જનશે.

—નોર્થમાં ડાસ એન-સીએ બહાર પાડ્યું છે કે સપ્ટેમ્બરની છઠી તારીખે સોવીયેટના એક નેટ પ્લેને ૪૬,૨૦૦ રતલના વજન સાથે ૩૫,૭૦૦ ફીટની ઉંચાઈએ ઉડવાનો વિશ્વ વિક્રમ કર્યો છે. આગમો રેકોર્ડ ફ્રેન્ચ પાયલોટે ૩૯,૬૦૦ રતલના વજન સાથે ૬,૫૦૦ ફીટ ઉંચાઈનેા કરેલો હતો અને એક અમેરીકન એટલીન્ડ ઉંચાઈએ ૩૩,૨૩૦ રતલના વજન સાથે કરેલો હતો.

—પ્રાકુતી બાધો-કેમીસ્ટ્રી સંસ્થાના ડો. એસ. આર્થર્લીને તમાકુ અને ટમેટાના છોડની કલમ કરી નીકોટીન રહિત તમાકુ ઉગાડવાની શોધ કરી છે.

—પોલીસોની અટકાવત માટેના ઉપાય યોજવા અમેરીકન એસોસીએશન, સ્વીસ સરકાર અને વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાએ જુલાઈ માસમાં જીનેવા ખાતે એક ઇન્ટરનેશનલ પોલીસો નિષ્ણાતો ની કોન્ફરન્સ-ગ્રાહવી હતી જેમાં ૧૬૦૦ ડેલીગેટોએ હાજરી આપી હતી.

—નોર્વેવીચના એક કુટુંબે ૧૮૪૫માં એકસો પાઉન્ડની કીમતે સાડા આઠ-સાડા છ ઈંચની સાઈઝનું એક પેશ્ટીંગ પીકચર ખરીદેલું તેના ખરા ચિત્રકાર ની ૧૨મી સપ્ટેમ્બરે ઓળખ મળવા થી હાલમાં તેની કીમત બે લાખ પાઉન્ડની થઈ છે. એ ચિત્ર જાહેરને જોવા માટે એક્સપોઝીશન એસોસીએશન મ્યુઝીયમમાં ચૂકવામાં આવ્યું છે.

—વેનીસના ફેરેટીવલમાં (મેળામાં) વિશ્વ શ્રેષ્ઠ હરીફાર્થ યોજાઈ હતી જેમાં હાઈલી “અપરાજિતા” શ્રેષ્ઠને સુવર્ણચંદ્રક મળ્યો છે.

—આંડામાનના ખેતરોમાં ડોશીનો પાક સારો થઈ રાકવાની શક્યતા હાઈલી ડોશી બોડને જણાઈ છે.

—અમેરીકન વિદાનિકોએ “હૃદય પંપ”ની શોધ કરી છે. આ પંપ હૃદયની ચક્ષુક્રીયા વખતે હૃદયમાંથી અને ફેફસામાંથી લોહીને કાઢી લે છે. આથી હૃદયનું ઓપરેશન વધુ સમય સુધી અને સરળ થઈ શકશે.

લેટ

શ્રી. રામભાઈ ભમત (જોખમ)
પા. ૫-૦-૦, કાનજી જીવન (જોખમ)
પા. ૨-૨-૦, આદર્શ યુવક મંડળ
પા. ૧૫-૧૫-૦, સ્વ. નારણદાસ
કુમરસીના પુણ્યાથે તેમની પત્ની
શ્રીમતી કંકુબેન સ્વદેશ જતા, પા.
૫-૫-૦.

શુકા મરચા

પાંચ રતલનું પડીકું શી. ૮-૩ માં
ટપાઈ ખરચ સાથે.

૩૫ રતલની બેગ શી. ૪૧-૦ માં
યુનીયનના રેશનની રેલ શી સાથે.

MAARMANS PTY LTD.

Director A. K. Hassan.

Box 26, Phone 128.

Brits Transvaal.

નવલ કથાઓ

હેલો અબીનય ૯ ૬

બીજા પુસ્તકો

જુદાન યસ ૨ ૦

ત્રિયાધીની સાધના

(કાશીરસાલ મથરાવાળાનું જીવન ૭ ૬

મળવાનું ટેકાણું : આ ઓરિસ

જુકીપીમ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્નસ,
લાઇસન્સીંગ, રેવન્યુ કલીમરન્સ અને
ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીકલ

૧૨ બાકલી આર્જેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

નવ જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સીઓ, બાળકો અને
પુરૂષો માટે ભેતમ જાતનાં ડુલન જર્સી, પ્રેલોમર, કારડીગનસ અને બમ્પાઓ
માટે—જુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

ઠરેકે જાતનાં માલ માટે તપાસ કરવા લાલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯

બોક્સ ૧૫૪૯.

શ્રી ટી. ઇન્ડિયા સ્ટીમ નેવીગેશન કું. લીમીટેડ

સ્ટી. કંપાલા ૧લી અક્ટોબરના આવશે અને ૬લી અક્ટોબર ઉપડશે.

પેસેન્જરોએ શીટળા માટે ડુંવેકશીનેશન, કોલેરા અને થોલાઈવરનાં ઇનોક-
યુલેશનો ફરજિયાત દરાવેલાં હોવાનું જરૂર છે. અને તે અંગેનું સર્ટીફિકેટ તેમની
નજીકના ડીસ્ટ્રીક્ટ સર્જન પાસેથી મેળવેલું હોવું જોઈશે. આ ઇનોકયુલેશન
અને સર્ટીફિકેટ સામાન્ય ડોક્ટરો તરફનાં સ્વીકારાતાં નથી.

ભાડું : ડરબનથી સુંબઈ

પહેલો વર્ગ સીંગલ બોરાક સિવાય પા. ૬૨-૦-૦-૦

બીજો ” ” ” ” ” ૬૦-૦-૦-૦

ત્રીજો ક્લાસ-ડેક ” ” ” ” ૩૧-૧૦-૦

નોન-વેલ્ટેરીયન વીશી સ્પેશીયલ પા. ૧૧-૧૦-૦

સાધારણ પા. ૪-૧૮-૦

વેલ્ટેરીયન વીશી પા. ૧૦-૩-૦, સાધારણ ૪-૬-૦

પહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ગની જુટીંગ આગારી સાથે પત્ર વ્યવહાર

આગર ટલીઆફી કરી શકાશે.

વિશેષ માહિતિ માટે મળો યા લખો :

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS".

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

આખો દિવસ વેલ્ટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

બોર્ડીંગ અને હોલંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરેને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગને જ લેવામાં આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તો દેશમાંથી આવતા ઉતાડો માટે કુટુંબને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ઘાણાની દાળ, ખારેક, પપ્પડા, અને ચારેલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તૈયાર હોય છે.

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.